

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, AUGUST – RUGPJŪČIO 2, 2014 • Vol. CV Nr. 90 Kaina 2 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-01-14

Į Lietuvą grįžo „Misija Sibiras’14”

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė rugpjūčio 1 d. po ilgos kelionės į Lietuvą grįžusius ekspedicijos „Misija Sibiras” dalyvius pakvietė pusryčių. Ankstyvą penktadienio rytą tiesiai iš Vilniaus geležinkelio stoties į Prezidentūrą atvykę jaunuoliai dalijosi išpuodžiais, pasakojo apie nuveiktus darbus, sutiktus iki šiol Sibire gyvenančius lietuvius.

„Misija Sibiras” – išskirtinė iniciatyva, skatinanti patriotiškumą ir pilietiškumą. Šios jaunų žmonių ekspedicijos turi didelę vertę – jos ragina nepamiršti skaudžios mūsų tautos istorijos ir primena, kokią ilgą ir sunkų kelią nuėjo mūsų valstybė. Jūsų misija Sibire tik prasidėjo, dabar nešite žinią per Lietuvą apie tai, ką pamatėte, sužinojote ir supratote”, – sakė Prezidentė. – 3 psl.

Įveikę 11 tūkst. km, jaunuoliai grįžo į Lietuvą.

Roberto Dačkaus nuotr.

ŠIAME NUMERYJE:

Šventės sėkmė –
kur pakastas šuo – 3 psl.

LB Spindulys savo
jubiliejų šventė Lietuvoje – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Gyvenimas – Lietuva

S. Lozoraičiui - 90

Šiandien, rugpjūčio 2 d., diplomatu, Vilties prezidentui Stasiui Lozoraičiui būtų sukakę 90 metų. Birželio 13 d. mes minėjome 20-ąsias jo mirties metines. Šių sukakčių proga Vytauto Didžiojo universitetas ruošia knygą – albumą „Gyvenimas – Lietuva. Stasys ir Daniela Lozoraičiai” (teksto autorė – dr. Asta Petraitytė-Briedienė). Jūsų dėmesiui – ištraukos iš šios knygos.

S. Lozoraitis gimė 1924 m. rugpjūčio 2 d. Berlyne, kur tuo metu ten iškūrusioje Lietuvos pasiuntinybėje dirbo jo tėvas Stasys Lozoraitis (vyresnysis; 1898–1983), diplomatas, būsimas Lietuvos užsienio reikalų ministras, Lietuvos diplomatinės tarnybos šefas. S. Lozoraičio mama Vincenta Matulaitytė-Lozoraitienė (1896–1985) buvo baigusi Alliance Française institute prancūzų kalbos kursus, ketino mokytojauti. Gyvendama Kaune V. Matulaitytė-Lozoraitienė dirbo ELTA, o ištekėjusi už S. Lozoraičio (vyresniojo), ėmėsi visuomeninės veiklos, kurią skyrė moters ir vaiko problemoms. – 4 psl.

Amb. Stasys Lozoraitis. Nuotrauka iš Danutės Nurse archyvo, padovanoto LR ambasadai Washingtone (atnaujino Ludo Segers).

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Pirmoje Karalių knygoje pasakojama, kaip per sapną karaliui Saliamonui pasirodė Viešpats ir pažadėjo duoti visa tai, ko tik jis paprašys. Karalius Saliamonas kalbėjo Viešpačiui, kad jis yra jaunas ir nemoka elgtis, kaip karaliui pridera, o jam juk reikia valdyti Dievo išrinktąją tautą. Karalius neprašė ilgo gyvenimo, turtų ar priešų pražūties, bet išminties valdyti ir atskirti gera nuo pikta. Dievui patiko jauno karaliaus prašymas ir jis pažadėjo duoti jam išmintingą ir supratingą širdį, kad niekas jam negalėtų prilygti (plg. 1 Kar 3, 5–12).

Kiekvieno žmogaus vertė priklauso nuo to, ką jis labiausiai brangina. Kalno pamoksle Jėzus kalbėjo: „Nekraukite sau lobių žemėje, kur kandys ir rūdys ėda, kur vagys įsilaužia ir vagia. Verčiau kraukitės lobį danguje, kur nei kandys, nei rūdys neėda, kur vagys neįsilaužia ir nevagia, nes kur tavo lobis, ten ir tavo širdis” (Mt 6, 19–21). Daugeliui mūsų bendramžių yra tolimas ir beveik nesuprantamas šis Jėzaus patarimas, nes jie didžiausiu lobiu laiko tai, ko geidžia jų akys ir kūnas.

Vienas iš labiausiai geidžiamų dalykų yra turtas ir pinigai, kadangi jie užtikrina saugų, patogų ir pramogų nestokojantį gyvenimą. Dėl pinigų daugelis tiesiog praranda galvą, nesiskaito su sąžine, net tampa nusikaltėliais. Kuklus gyvenimas daugelio žmonių yra nevertinamas ir net niekinamas. Informacinėje erdvėje nuolat kalbama apie tuos, kurie valdo milijonus, o mažai turintieji tiesiog laikomi nieku.

Šalia turtų daugelio žmonių gyvenimo centre yra malonumų paieška ir seksas. Apie tai nuolat kalbama, rašoma ir rodoma. Didžiausi internetiniai por-

Brangus perlas

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

talai tiesiog mirga nuo informacijos apie lovos reikalus. Tapo madinga apie moterį sakyti, kad ji yra ne graži, bet seksuali. Žmogus paverčiamas tiesiog daiktu ir pasimėgavimo objektu, ir liūdniausia tai, kad net aktyviausios moterų teisių gynėjos, siekiančios visose srityse sulyginti moterų teises su vyrų, tyli, kai moteris pažeminama iki prostitutės lygio.

Kitų žmonių gyvenime pagrindinis siekis yra noras iškilti virš minios ir ją valdyti. Šie žmonės siekia aukštų postų, nes turima valdžia patenkina jų puišybę ir padeda susireikšminti. Šie žmonės mėgaujasi savo galimybe turėti rankose valdžią ir diktuoti žmonėms savo valią. Kai kurie tampa net atgrasiais diktatoriais.

Tačiau nei turtas, nei malonumai, nei turima valdžia žmogaus nepadaro laimingo; dažnai dar būdami gyvi žmonės daug kuo nusivilia, nes žmogaus dvasios alkio praeinantys dalykai nepasotina.

Jėzus Kristus kartą pasakojo apie brangų perlą, kurį suradęs pirklys parduoda viską, kad galėtų jį nusipirkti. Panašus yra kitas palyginimas apie dirvoje paslėptą lobį, kurį suradęs žmogus parduoda viską ir perka tą gabalėlį dirvos, kuriame yra lobis. Tad kas žmogaus gyvenime yra tas brangiausias lobis, dėl

kurio galima būtų visko atsisakyti, kad tik jį vieną galėtume įsigyti? Tas lobis – tai amžinas gyvenimas Dievo meilės šviesoje. Už Dievą nėra didesnio turto. Didžiausia nelaimė, kuri gali ištikti žmogų – ne sveikatos, ne turtų ar malonumų praradimas, bet Dievo netektis. Iš tikrųjų, didžiausias nelaimėlis yra Dievą dėl savo kaltės praradęs žmogus.

Visą žmonijos istoriją galima nusakyti labai trumpai: tai žmogaus be Dievo klaidžiojimas ir Dievo paieškos klystančio žmogaus. Apie tai kalba visa Šventoji istorija. Dievas nuo pirmojo žmogaus nuopuolio pradėjo jo ieškoti ir visokiais būdais beldėsi į jo gyvenimą. Pagaliau prieš du tūkstančius metų Dievas atėjo į žmonių tarpą Jėzaus Asmenyje ir norėjo tapti mūsų visų didžiausia brangenybe. Dievas nusižemino iki vergo mirties ant kryžiaus (plg. Fil 2, 8), kad taip prikeltų ir patrauktų žmogų prie savęs.

Tik ar žmogus supras šią Dievo meilę ir ar ieškos jos kaip brangiausio perlo? Ar neliks jis kaip pagonis, kuriam brangiausias perlas yra praeinantis pasaulio blizgesys ar trumpalaikė aistra? Apie šiuos žmones apaštalas Paulius rašė: „Daugelis – apie juos ne kartą esu jums kalbėjęs ir dabar su ašaromis kalbu – elgiasi, kaip Kristaus kryžiaus priešai. Jų galas – pražūtis, jų dievas – pilvas ir jų garbė – gėda” (Fil 3, 18–19).

Viešpatie, mes prašome tavęs, kaip anuomet prašė karalius Saliamonas: „Duok savo tarnui nuvokią širdį, kad jis mokėtų atskirti gera nuo pikta!” Leisk pažinti, kas yra kiekvieno iš mūsų didžiausia brangenybė, ir padėk jos siekti.

Pasirengimai Pasauliniam šeimų susitikimui Philadelphijoje

Šv. Jonas Paulius II ir šv. Joana Beretta Molla paskelbti ateinančiais metais Philadelphijoje vyksiančio Pasaulinio šeimų susitikimo dangiškaisiais globėjais.

Šv. Jonas Paulius II yra šių pasaulinių šeimų susitikimų tradicijos pradininkas, šeimai, santuokinei meilei, žmogaus gyvybės šventumui labai daug dėmesio skyres per savo gana ilgą pontifikatą. Šv. Joana Beretta Molla – gydytoja, pediatrė, šeimos motina, paaukojusi gyvybę, kad išgelbėtų savo kūdikį.

Pasirengimai Philadelphijoje vyksiančiam Pasauliniam šeimų susitikimui oficialiai pradėti jau praėjusiais metais. Nuo pernai veikia šiam susitikimui skirtas interneto puslapis. Taip pat jau pernai buvo pristatytas šio renginio logotipas – Philadelphijos laisvės varpas su kryžiumi. Dabar paskelbta ir apie organizatorių sprendimą dangiškaisiais šio renginio globėjais pasirinkti du žinomus ir šeimai nusipelnčius šventuosius – Joną Paulių II ir Joaną Beretta Molla.

Pasauliniai šeimų susitikimai rengiami nuo 1994

metų, kurie Jungtinių Tautų organizacijos buvo paskelbti Tarptautiniais šeimų metais. Prie jų minėjimo prisidėjo ir Katalikų Bažnyčia. Vienas Šeimos metų renginių buvo popiežiaus Jono Pauliaus II Romoje surengtas Pasaulio šeimų susitikimas. Vėliau tokie susitikimai buvo reguliariai rengiami kas treji metai. Antrasis įvyko 1997 m. Rio de Janeiro. Trečiasis, 2000-aisiais švenčiant didįjį krikščionybės jubiliejų, Romoje. Po to šeimų atstovai iš viso pasaulio buvo susitikę Maniloje, Valencijoje, Mexico ir galiausiai 2012 m. Milane. Pastarojo, septintojo susitikimo metu, jame dalyvavęs popiežius Benediktas XVI pranešė, kad aštuntasis Pasaulio šeimų susitikimas 2015 m. vyks Philadelphijoje. Benedikto XVI sprendimą patvirtino ir popiežius Pranciškus. JAV vyskupai ir prezidentas Barack Obama pakvietė Šventąjį Tėvą šia proga ateinančiais metais atvykti į Philadelphiją.

Vatikano radijo info

LAIŠKAI

„DRAUGO“ REDAKCIJAI

Vis nesutvarkant pavardžių rašymo, gal pravers prisiminti, kaip šis reikalas tvarkytas prieš karą. 1938 m. gruodžio 6 d. išleistas Pavardžių įstatymas numatė keturias taisytinių pavardžių kategorijas: „negražios reikšmės”, tarmiškas, iškreiptas svetimų kalbų įtakos ir ne lietuviškas. Visais atvejais paskutinis žodis priklauso pavardės turėtojui. Tiesa, valstybinėms įstaigoms pavesta pavardes taisyti pagal bendrinės kalbos normas ir planuojamą išleisti pavardžių žodyną, tačiau, turėtojui pareikalavus, paliekama senoji pavardė. Apie ne lietuvių pavardę skaitome: ji „rašoma pagal lietuvių kalbos ir rašybos dėsnius, bet ji gali būti rašoma ir taip, kaip savo kalba rašosi jos turėtojas, jei to jis pageidauja ir jei tos kalbos raidynas lotyniškas” („Vyriausybės žinios”, 1938 m. gruodžio 23, Nr. 629).

K. Skrupskelis
Wagener, SC

Laiškų ir nuomonių kalbos
stiliaus redakcija netaiso

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

„Draugo“prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGĄ“

internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org ir gauti „log in“bei slaptažodį.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284 Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome prisilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Mano atsakymo nelaukite, bandykite jį rasti patys sau. Kasmet girdime vis garsesnius lietuviškųjų organizacijų nusiskundimus, kad vis sunkiau suburti išeivijos lietuvius į mūsų renginius, o juo labiau įkalbinti juos padėti organizuoti. Spauldoje net kelis kartus nuskambėjo liūdnos gaidelės, kad jei lietuviai ir susirenka į renginius, tai tik pavalgyti ir išgerti (o kartais ir nusigerti!).

Esu klaipėdiškė (pagal Lietuvos kalbininkus *būtent* taip turėtų būti vadinamas Klaipėdos krašto gyventojas). Ne vienerius metus vis skaitydavau informaciją apie klaipėdiškių rengiamą Jūros šventę šiaurės Atlanto, tačiau patekti į šventę vis nepavykdavo, nes apie šventę laikraščiuose perskaitydavau tik jai praėjus. Kodėl apie šią Jūros šventę mūsų išeivijos laikraščiai nepradėdavo skalambinti jau prieš keletą mėnesių, viliodami skaniais valgiais, šaltais gėrimais bei garsiais atlikėjais? Pasirodo, kad į šventę gali pakliūti tik tada, jei esi pakviestas jau šventėje ne kartą joje dalyvavusių senbuvų, ir niekas į ją už rankovės netempia.

Kadangi šiais metais Lietuvoje Jūros šventė buvo švenčiama 80-ąjį kartą, o Čikagoje gyvenantys klaipėdiškiai ją ruošėsi švęsti 10 kartą, išimties tvarka „Amerikos lietuvyje“ buvo išspausdintas kuklus Dainiaus Ruževičiaus straipsnis apie vykšiančią Jūros šventę, nenurodant nei jos tikslios datos, nei veiksmo vietos.

Šio straipsnio dėka pagaliau pavyko patekti į šventę. Privažiuojant arčiau įvykio vietos, širdį glostė nuostabi Ilinojaus gamta – miškeliai, gojai, slėniai, upės, fermos. Mes dažnai važiuojame ilsėtis toli nuo namų, net nežinodami, kokia nuostabi poilsiui gali būti Ilinojaus valstija. Kadangi nebuvo didelio reklaminių triukšmo, tikėjaušį šventės vietoje pamatyti negausų mielių klaipėdiškių būrelį. Mano dideliui nustebimui, privažiavus Rock upę, pamačiau gausų būrį savo žemiečių su jiems prijaunčiais draugais (ir iš kitų Lietuvos miestų) bei palei upę išsirikiavusių ilgą palapinių virtinę.

Šventėje nepalioviau stebėtis. Aišku, gal pradėti turėčiau nuo to, kad ir patys klaipėdiškiai yra savita *publika* – karštai mylintys savo miestą ir ypač jūrą, gal kiek atviresni, draugiškesni, linksmesni nei daugelis mūsų. Tikrai reikia pagirti šventės pradininkus bei pagrindinius rengėjus – Rasą ir Jordaną Riaukas. Programa buvo įvairi ir įdomi: šventę pradėjo Neptūnas, lydimas Undinės, toliau sekė humoro kupinas komandų prisistatymas, vienos rungtys keitė kitas. Stebėtojų nebuvo, visi buvo dalyviai. Mačiau, kaip suprakaitavę žmonės prašė nors nedidelės pertraukos, nes renginys keitė renginį. Toliau sekė bendras kepsnių ruošimas, savų talentų koncertas, naktį – bardų dainos prie laužo, kitą rytą – žuvies gaudymas bei žuvienės virimas.

Kas dar mane nustebino – kad šventėje nemačiau šlitinėjančių girtų. Juk ne kartą skaitėme, kad ir pas mus, ir Lietuvoje ne viena šventė prasideda besaikiu gėrimu, o baigiasi „apsidaužymu“. Šioje Jūros šventėje matėme tik susiginčijusius – su įvairių rungtių teisėjais. Tačiau jei ginčų su teisėjais ne-

Kur šuo pakastas?

ANGELĖ KAVAKIENĖ

būtų, tai rodytų tik viena – dalyvių abejingumą. Šventėje abejingų nebuvo, kiekvienas stengėsi savo užduotį atlikti kuo geriau, įdėdamas visą savo širdį, pastangas, sumanumą. Kiekvienas, atvykęs į šventę, rūpinosi palaikyti švarą – jei kas pastebėdavo kokią plastikinę puodelį ar popieriuką, skubėdavo pakelti ir įmesti į šiukšlių dėžę. Rašau apie šiukšles, nes pati esu po įvairių renginių su kitais organizatoriais maišais rinkusi išmėtytus popierius, butelius, lėkštes ar stiklines. Tik visa tai pamatęs supranti, kodėl patekti į šventę reikalinga rekomendacija.

Aš tiesiai paklausiau organizatorės Rasos, kur slypi jų sėkmė.

„O kodėl turėtų būti kitaip, – atsakė Rasa, – juk Jūros šventę mes rengiame sau, patys esame rengėjai ir patys dalyviai. Mums nereikia kviesiti pagalbininkų, kone visi, planuojantys atvykti, skambina, klausia, kuo galėtų padėti bei prisidėti“.

Apie šventę turbūt galėčiau rašyti ir rašyti. Mielieji Jūros šventės rengėjai ir dalyviai, ačiū. Esate tikri šaunuoliai. O iš kitos pusės nori nenori susimąstai, ko trūksta, kad visi mūsų lietuviški renginiai nenusileistų klaipėdiškių Jūros šventei savo sėkme? Ko mums reikia, kad į mūsų šventes nereikėtų prievarta tempti lietuvių?

Jūros šventėje visi buvo lygūs, visi įnešė savo indėlį. Ar ne mes patys kalti, kada lietuviškose

organizacijose įnirtingai grumiamės, kas iš mūsų bus viršesnis, kieno indėlis didesnis ir kieno vardas spaudoje bus paminėtas pirmesnis?

Jūros šventėje turbūt mažiausias dėmesys buvo skirtas pavalgymui. Daug kartų esu dalyvavusi

pasitarimuose dėl renginių, kur dvi valandas buvo diskutuojama, kurios lietuviškosios kavinės cepelinas yra didesnis, taigi, ką kviesiti gaminti šventėje maistą. Tuo tarpu programos aptarimui dažnai buvo paliekamos tik paskutinės minutės.

Ar galima tikėtis renginio sėkmės, jei ji dažniausia matuojama surinktų dolerių kiekiu? Ar galima tikėtis dalyvių gausos, jei metų metais renginys po renginio mažai kuo skiriasi vienas nuo kito savo programa ar tikslais. Jei ateini į šventę tik pasyviai pažiūrėti siūlomų panašių programų, pavalgyti cepelinų ar kugelio bei – jei yra – dar ko nors ir išgerti? Tad ko stebėtis, kad renginys neįtraukia ir neuždega, ko stebėtis, kad į jį lietuvius reikia stumte stumti.

Man Jūros šventėje buvo įdomu, nesinorėjo išvažiuoti. Jau kelinta diena iš galvos neblėsta jos išpūdziai. Kodėl į vieną šventę gali patekti tik su rekomendacija, ir tai rengėjai susirūpinę, kad kas metai jos dalyvių skaičius pernelyg sparčiai auga, tuo tarpu kai į daugelį kitų mūsų renginių tenka tempti kone prievarta? Kur rasti teisingą atsakymą? Manau, kad pati sau jį esu radusi, tačiau kiekvienas mūsų turi jį susirasti. Aišku, ne vieną šventės organizatorių papiktins mano laiškas. Mano patarimas – užuot pykę, bandykite suprasti, kuo klaipėdiškių Jūros šventė skiriasi nuo daugelio mūsų rengiamų švenčių ir ko galima iš jos rengėjų pasimokyti.

Martyno Ambraso nuotr.

„Misija Sibiras'14“

Atkelta iš 1 psl.

Pasak šalies vadovės, labai svarbu, kad „Misija Sibiras“ sulaukia tokio didelio jaunų žmonių susidomėjimo. Per devynerius projekto gyvavimo metus dalyvio anketą užpildė daugiau nei 10 000 žmonių, lietuvių tremties ir įkalinimo vietose jau apsilankė 13 ekspedicijų. Tai rodo, kad Lietuvos jaunimui rūpi šalies praeitis, o kartu ir jos ateitis.

Pasak misijos dalyvių, per dvi savaites trukusią ekspediciją pavyko nuveikti daugiau nei planuota. 15 jaunų žmonių sutvarkė 9 lietuvių tremtinių kapinaites: dvi lietuvių tremtinių amžinojo poilsio vietos Lesosibirske, Jeniseiske, Zyriankoje, Strelkoje, Savine, Zacharovkoje, Momotove ir Piskunovkos gyvenvietėje.

Pastarosiose dviejose kapinaitėse ekspedicijos metu drauge su Krasnojarsko ir Kazačinsko lietuviais

buvo pastatyti metaliniai kryžiai, įamžinantys į Lietuvą negrįžusių tremtinių atminimą. Medinius kryžius vietoje pagaminę ir lietuvių amžinojo poilsio vietas žymincias lenteles juose įtvirtinę

lietuviai pastatė Lesosibirsko ir Zyriankos kapinaitėse.

Projekto vadovo Igno Rusilo teigimu, per pastarąsias dvi savaites ekspedicijos komanda įveikė 10 tūkst. kilometrų, o dar per 1 tūkst. kilometrų jie nukako keliaudami nuo vieno ekspedicijos tikslo prie kito.

„Ypač esame dėkingi vietos gyventojams ir čia gyvenantiems lietuviams už palaikymą, paramą. Jie, neslėpdami nuostabos dėl tūkstančių kilometrų įveikuso jaunimo, beieškančio nykstančių tremtinių kapų, padėjo įgyvendinti ekspedicijos tikslus ir, negana to, dar gerokai juos viršyti. Dabar prasideda pats svarbiausias šios misijos etapas – grįžę dalyviai savo išgyvenimais ir išpūdziais dalysis su šalies jaunimu ir visuomene“, – sako misijos vadovas.

Prezidentės spaudos tarnyba

S. Lozoraičiui – 90

Atkelta iš 1 psl.

1929-aisiais, tai yra po penkerių metų Berlyne gimė ir Stasio brolis, būsimas diplomatas, Lietuvos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Kazys Lozoraitis (1929–2007). Netrukus visa šeima paliko Vokietijos sostinę ir išvyko gyventi į Italiją, į Romą, kur tėvas pradėjo dirbti Lietuvos pasiuntinybėje prie Šv. Sosto.

1932 metais S. Lozoraičiui (vyresniajam) su šeima grįžus į Kauną, visi kurį laiką gyveno V. Putvinskio gatvėje, šalia funikulieriaus. 1934 metais S. Lozoraitis (vyresnysis) pradėjo eiti Lietuvos užsienio reikalų ministro pareigas, tad šeima persikėlė gyventi į naują butą adresu K. Donelaičio g. 13 (dabar nr. 58). Pirmame šio pastato aukšte posėdžiaudavo Lietuvos vyriausybės nariai, o antrame aukšte, po 1930 metais atlikto remonto (architektas Vladimiras Dubeneckis) buvo įrengtas užsienio reikalų ministerijos reprezentacinis tarnybinis butas. [...]

1934–1939 metais jaunas Stasys lankė Kauno Marijos Pečkauskaitės vardo gimnaziją, mokėsi gerai arba labai gerai. Taip pat gerai arba labai gerai jis išlaikydavo ir keliamuosius į kitą klasę aritmetikos, gamtos, geografijos, lietuvių kalbos egzaminus. Tiesa, būdamas trečioje ir ketvirtoje klasėse jis sirgo, praleido daug pamokų, todėl aritmetikos, algebrų, lietuvių kalbos ir piešimo pažymiai dienynuose buvo prastesni. Po ligos pasivytį žiniomis mokslo draugas S. Lozoraičiui padėjo korepetitorius, tuomet dar Vytauto Didžiojo universiteto Teisės fakulteto studentas Eduardas Budreika (1918–2007), būsimas architektas, profesorius. Geriausiai S. Lozoraičiui sekėsi mokytis tikybos, istorijos, prancūzų k., kūno kultūros, geografijos, o lotynų kalbą jam dėstė mokytojas ir žurnalistas, Kazys Bauba, kurio tragišką lemtį aprašė rašytojas Balys Sruoga savo kultinėje knygoje „Dievų miškas“. [...]

Archyvinuose Kauno M. Pečkauskaitės vardo gimnazijos dokumentuose išlikę įrašai liudija apie S. Lozoraičio pasirodymus „Mokinių vakare“, kur jis skaitė Vinco Mykoliaičio-Putino eiles „Lietuvio giesmė“ ir mokyklos „Lietuvių kalbos ir literatūros būrelio literatūros vakaro“ programoje deklamuotą Bernardo Brazdžionio „Maldą girioj“. Atstovaudamas gimnaziją įvairiose pirmenybėse, jaunas Stasys žaisdavo kvadrata, dalyvaudavo piešimo bei visos šalies mastu rengiamuose prancūzų kalbos rašinių konkursuose.

Per penkerius mokslo metus S. Lozoraitis mokėsi vienoje klasėje su Irena Balčiūnaite, Vladu Bandžiu, Maryte Bortkevičiute, Aldona Brėdikyte, Algirdu Chmieliausku, Irena Denelyte, Luka Feinbergu, Adute Gensaite, Dora Garfunkelyte, Otia Gavronskiu, Raminta Kairiūkštyte, Irena Kazitėnaite, Juozu Litvinu, Tadu Masiuliu, Kaziu Milvidu, Algirdu Petruliu, Algirdu ir Kęstučiu Sasnauskais, Jūrate Skučaite, Aldona Svilaitė, Julium Salvinu, Algirdu Šeferiu, Zigmū Šerkšnu, Jonu Šode, Aldona Talmantaitė, Ramute ir Jonu Vailokaičiais, Jurgiu Vaškeliu. Kai kurie šių vaikų patys arba jų tėvų, dėdžių vardai šiandien taip pat įrašyti į lietuviškas enciklopedijas. [...]

Ambasadorius K. Lozoraitis šio teksto autorei yra pasakojęs, kad abu su broliu buvo itin tykūs ir ramūs, kai pirmame pastato aukšte susirinkdavo posėdžiauti Vyriausybės kabineto nariai, ministrai arba tėvai rengdavo, pavyzdžiui Vasario 16-osios proga pas save priėmimus Laikinojoje sostinėje rezidavusiam užsienio šalių diplomatiniam korpusui. Jei tėvai turėdavo išvykti, dalyvauti kitų rengiamuose priėmimuose, baliuose ar iškilmėse, ryte vaikai rasdavo prie savo lovų čių po saldainį ar pririštą balioną. Tai buvo tėviškos meilės ir dėmesio ženklas.

Su klasės ar kiemo draugais jaunas Stasiukas arba Bamo, taip jį visada vadino šeimoje, švėsdavo vaikiškas šventes, tiesiog, žaisdavo, buvo judrus vaikas. [...]

S. Lozoraitį (vyresnįjį) paskyrus Lietuvos nepaprastuoju ir įgaliotuoju ministru prie Kvirinalo, visa šeima vėl išvyko

į Romą. Pasak kartu su Stasiu vieną klasę lankiusios R. Kairiūkštytės-Augustaitienės, klasės mergaitės rašė Stasiui į Romą laiškučius, o jos pačios archyve išliko jo siųstas atvirlaiškis su amžinojo miesto vaizdu.

Kad vaikai galėtų mokytis lietuvių kalba ir pagal lietuviškos gimnazijos mokymo programą, S. Lozoraičio (vyresniojo) kvietimu ten pat netrukus išvyko ir studentas E. Budreika, kuris savo studijas pratęsė garsiajame Romos universitete. Gyvendamas Lozoraičių šeimoje E. Budreika mokė vaikus matematikos, lietuvių kalbos, kitų dalykų, su jais keliauvo, buvo greta. Be abejonės, trijų šviesiaplaukių jaunuolių – studento ir dviejų jo mokinių – pasivažinėjimai išsinuomotu triviečiu dviračiu Romos gatvėmis su mažyte tautine trispalve buvo palydimi susidomėjusių romiečių žvilgsniais. Prieš pat tragiškąją 1940-ųjų birželį, jaunųjų Lozoraičių mokytojas E. Budreika grįžo į Lietuvą, o abu vaikai pradėjo lankyti vokiečių gimnaziją Romoje. 1944–1948 metais S. Lozoraitis studijavo teisę tame pačiame, senajame Romos universitete.

Sovietams įžengus į kraštą, S. Lozoraitis (vyresnysis) pradėjo eiti Lietuvos diplomatinės tarnybos šefo pareigas, tai yra vykdė Lietuvos užsienio reikalų ministro Juozo Urbšio instrukciją „Jeigu čia mus ištiktų katastrofa, tai užsieniuose likusios mūsų diplomatijos šefu skaitykite Lozoraitį, pirmuoju pavaduotoju Klimą, antruoju Šaulį“. Taip po sovietų okupacijos laisvojo pasaulio pripažįstami Lietuvos diplomatinės tarnybos nariai, diplomatai „liko Nepriklausomoje Lietuvoje“, ištikimi tautai ir valstybei, savo duotai priesaikai. Ir taip per visus okupacijos metus, iki pat mirties. Jie buvo gyva ir vieninga jungtis su nepriklausoma Lietuva, jos valstybingumo įrodymas, laisvos Lietuvos simbolis.

1940 metų rugpjūtį sovietams užgrobęs Lietuvos Respublikos pasiuntinybės prie Kvirinalo pastatą adresu via Nomentana 116, kuriame iki tol gyveno ir dirbo ministras S. Lozoraitis (vyresnysis) su šeima, visi persikėlė gyventi į Vatikano pripažįstamą Lietuvos pasiuntinybę prie Šv. Sosto, kur tuo metu ten rezidavo nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministras Stasys Girdvainis (1890–1970). Taip visi liko gyventi Lietuvos respublikai priklausančioje teritorijoje, savoje žemėje. Visi turėjo tik Lietuvos Respublikos pilietybę ir pasus, kuriuos vėliau savo tėvynainiams išduodavo ir S. Lozoraitis. Kiekvieną kartą vykstant į užsienį Lozoraičiams reikėjo išvykimo ir sugrįžimo vizų (tai yra prie paso pridedamo atskiros vizų lapo), kurias jiems išduodavo Italijos ambasada prie Šv. Sosto, tam niekada nedariusi jokių kliūčių.

S. Lozoraitis, kaip ir jo brolis, pasirinko tėvo kelią. Jaunųjų Lozoraičių apsisprendimas buvo priimtas tuomet, kai Nepriklausomos Lietuvos Respublikos diplomato statusas tik įpareigojo ir žmogiškai slėgė. Tai nebuvo privilegija ar tarnybinės vietos garantija, kaip gali atrodyti iš šalies, ypač tūkstančiais besitraukiančių pabėgėlių iš Lietuvos fone. Apie šalies okupacijos metais dirbusius diplomatus

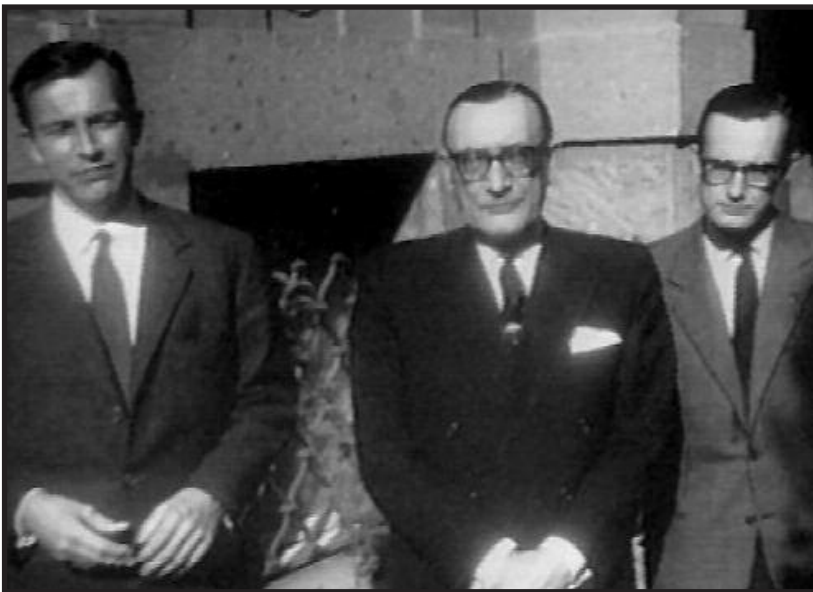

Stasys Lozoraitis – Vilties prezidentas

pats S. Lozoraitis rašė: „Būti Lietuvos diplomatu buvo nepaprastai sunku. Niekas juk netikėjo, kad Lietuva bus laisva. Mažai kas padėdavo, mažai kas spausdavo ranką ir nusišypsodavo. Vienas kitas lietuvis turbūt irgi abejodavo Diplomatinės tarnybos akcijos tikslingumu. Juk ne apie visus žygius buvo galima kalbėti ir rašyti spaudoje. Aš labai gerbiu savo kolegas, kurie išlaikė ilgą metų sunkų psichologinį spaudimą ir nepalūžo“. Pasklaidžius anuomet jo paties ar jo kolegų rašytas pro memoria's, atsiveria skaudi realybė: lietuvių diplomatai, kaip ir bendro likimo ištikti estų ir latvių diplomatai, buvo ignoruojami, jų šalinamasi. [...] Diplomatinis šaltis iš kitų šalių atstovų buvo vardan jų pačių gerų santykių su grėsmingais sovietais, vardan savojo saugumo, galiausiai pelno. Nes sovietai visomis priemonėmis spausdavo atskiros šalies vadovybes ir reikalaudavo Lietuvos pasiuntinybės ar konsulato nepripažinimo, jų uždarymo ir kartais jiems pavykdavo, kaip tai įvairiu metu atsitiko Švedijoje, Šveicarijoje, Argentinoje, Italijoje, Prancūzijoje.

1944 metais S. Lozoraitis tapo Lietuvos pasiuntinybės prie Šv. Sosto, kuris pripažino tik nepriklausomą Lietuvą, nepaprastuoju pasiuntiniu ir įgaliotuoju ministro padėjėju. Taip jaunas Stasys, nors ir neoficialiai, pradėjo talkininkauti čia rezidavusiam pasiuntiniui S. Girdvainiui, taip prasidėjo jo, kaip diplomato kelias. 1947 metais S. Lozoraitis oficialiai pradėjo eiti Lietuvos pasiuntinybės prie Šv. Sosto atšakę, o nuo 1954 m – pirmojo sekretoriaus pareigas. Tad jam tekdavo pavaduoti pasiuntinį S. Girdvainį, dalyvauti oficialiose ceremonijose, kaip pavyzdžiui popiežiaus Pijaus XII jubiliejinėse iškilmėse Šv. Petro bazilikoje. Apie savo tuometinę veiklą S. Lozoraitis rašė: „Mes esame 2 asmenys. Tėvas (be mašininkės) ir aš, kuriam reikia tiek Pasiuntinybėj dirbti, tiek reprezentuoti, straipsnius rašyti, šalpa rūpintis ir šimtais kitų reikalų“. Į išeivijos lietuvių spaudą S. Lozoraitis rašė nuolat, jo tekstai, ypač pro memo, lakoniški, tvarkingi.

1958 metais naujasis Romos popiežius Jonas XXIII, remiantis diplomatine tradicija, turėjo iš naujo priimti užsienio šalių diplomatų kredencialus. Lietuvos pasiuntinys, dėl akivaizdžių priežasčių (nebuvo nei valstybės, nei jos vadovo, nebuvo nei rašto su parašu, nei antspaudu), to padaryti negalėjo. Taip ypač svarbiam Lietuvos diplomatinės tarnybos postui iškilo grėsmė būti uždarytam. Tačiau lietuvių diplomatų ir aktyvios lietuvių išeivijos pastangų dėka Vatikanui sutikus padaryti diplomatinės išimtis, Lietuvos pasiuntinybė prie Šv. Sosto išliko. Tiesa, padėtis pakrypo į blogesnę, nei iki tol pusę: pasikeitė pasiuntinybės vadovo S. Girdvainio statusas, jis tapo pasiuntinybės reikalų vedėju, o S. Lozoraičio pavardės oficialiame užsienio diplomatinio korpuso narių sąrašė neliko.

Stasys Lozoraitis su sūnumis Stasiu jaunesniu (k.) ir Kaziu.

S. ir S. Lozoraičių muziejaus nuotrauka

Bus daugiau

Rugpjūčio 23 diena

Baltijos kelias – miestui ir pasauliui

Su Lietuvos Respublikos generaliniu konsulu Čikagoje Marijumi Gudynu susitikau jam būnant Vilniuje, tradicinio metinio Lietuvos diplomatinį atstovybių vadovų suvažiavimo dienomis.

Tiesą pasakius, susitikimo laiką buvo labai sunku suderinti – teko daug kartų atidėlioti, nes konsulo dienvarkė buvo ypatingai perkrauta, o jis norėjo tas dienas išnaudoti kaip galima produktyviau.

Kalbėjomės labai karštos dienos pavakarę. Eidamas į susitikimą buvau pasitempęs – ne kasdien su diplomatu kalbu, tačiau leidau sau pasirodyti be kaklaraiščio. Iš tolo pamačiau plačią, charizmatišką Marijaus šypseną. O, kaip gerai, kad neatėjau vilkėdamas juodu kostiumu, derančiu susitinkant su tokio rango valstybės atstovu! Konsulas Marijus Gudynas vilkėjo šortais...

Gal dar ir dėl to pokalbis buvo labai mielas ir įaukus...

– Nors šie metai įspūdingi – tiek daug istorinių įvykių! – mūsų susitikimo tikslas yra aptarti svarbų vasaros renginį Čikagoje, kuriam Jūs su partneriais ruošiatės jau ne vieną mėnesį...

– Šią vasarą Čikagoje bus paminėtos iškart dvi datos: Molotovo-Ribbentropo paktas buvo pasirašytas prieš 75-erius metus, o prieš 25 metus įvyko Baltijos kelias. Galvojame surengti Čikagoje didelį renginį, kuris simboliškai sujungtų dvi emigracijos bangas: pasirašius Molotovo-Ribbentropo paktą, prasidėjus Antrajam pasauliniam karui daug Lietuvos piliečių buvo priversti palikti savo namus ir išvažiuoti, o nelikus valstybės turėjo sau namų ieškoti kitose šalyse. Daugelis rado prieglobstį Amerikoje. Tai ir buvo antroji emigracijos banga. O Baltijos kelyje daugiausia stovėjo, geriausiai atsimena jį tie, kuriuos dabar vadintume trečiosios emigracijos karta. Šias abi suaktis skiria 50 metų, ją minint žmonės susikibo rankomis ir pasakė, jog tai, kas įvyko 1939 metais negali pasikartoti, o tai, kas tuomet visgi įvyko, privalo būti atitaisyta – šitie lūkesčiai, šitos mintys ir buvo išsakytos Baltijos keliu.

– Aš puikiai pamenu tas dienas – ir ne vien dėl to, kad dirbau žurnalistu Sąjūdžio laikraštyje „Atgimimas“, bet nuolat sukiniėjusi tarp Baltijos kelio organizatorių. Visą mačiau iš arti. Kaip jums kilo mintis jį „perkelti“ į Čikagą? Ar tai bus aktualu toli nuo Lietuvos gyvenantiems? Surengtumėt kokį vakarėlį-paminėjimą – ir to būtų gana.

– Šitą renginį mes sugalvojome dar pernai, kai buvo visiškai kitoks nei dabar kontekstas, dar nebuvo Ukrainos įvykių, dar kitokia buvo Europa, todėl mes manėme, kad tos mūsų mintys, tas renginys, ta Molotovo-Ribbentropo pakto pasirašymo data būtų galėjusi sujungti šias dvi emigracijos bangas.

Tačiau, kai Ukrainoje, Kryme, o dėl jų ir Europoje, prasidėjo tokie įvykiai, mūsų sumanytas renginys ėmė įgauti dar kitokią potekstę, kurią pavadinau istorinės atminties potekste. Juk dabar jau visiems tapo aišku, kad istorijos pamokos, kurios liko neišmoktos, turi savybę kartotis, priminti apie save. Ir kartojasi skaudžiai baudžiant.

Štai tokia ir būtų to renginio sumanymo istorija ir idėja.

– Tarsi praplėstas požūris į Baltijos kelią – tada buvo trys respublikos, dabar dar platesnis kontekstas – naujų spalvų įneša įvykiai Ukrainoje? Ar sieksite to, buvusio

emocinio sukrėtimo, emocinio pakylėjimo, kurį kėlė būtent bendrumo jausmas būti vienu iš milijoninės grandinės dalyviu?

– Renginio koncepcijoje numatyta sukviesti Estijos ir Latvijos garbės konsulus, o per juos susisiekti su šių tautų bendruomenėmis. Sieksime pasauliui, Čikagai papasakoti mūsų, visų trijų Baltijos valstybių, istoriją, priminti baisiausius žaizdas, o per jas parodyti mūsų Baltijos kelią, kuris buvo unikalus. Kiek žinau, jį buvo bandyta pakartoti kitose valstybėse ir žemynuose, tačiau savo emocijomis, savo pakylėjimu, šventumu, grožiu, pozityvia gaida originalui net iš tolo neprilygo. Juk tos trys valstybės buvo ištrintos iš žemėlapių, o ne tik kad pakilo vėl, tačiau ir sparčiai vejamės pirmaujančias. Manau, kad pasaulis mato vieną sėkmingiausių pasikeitimų – pakilome iš okupacijos, buvome pamerkti sunaikinimui, bet tapome ne vienos prestižinės tarptautinės organizacijos narėmis, sustiprinę savo saugumą dalyvaudami NATO, Europos Sąjungoje. Esame per šviesmetį nutolę nuo savo pradžios.

Emigrantai, kaip ir partizanai, tremtiniai, disidentai buvo visuomenės dalis labai svariai prisidėjusi prie nepriklausomybės atgavimo. Vieni gyvena čia, Amerikoje, kiti – Lietuvoje. Nors ir toli vienas nuo kito, tačiau susilieja į vieną srovę. Ir visi stengėsi, kad Lietuva vėl atsirastų žemėlapyje.

Matau, kad dabar vis tampriau bendrauja abi išeivių bangos ir norisi jas dar labiau sustiprinti, suartinti, supažindinti viena su kita.

Labai tikiuosi, kad į renginį ateis ne vien lietuviai, latviai ir estai; kviečiame ir ukrainiečius, visas tautas, gyvenančias Amerikoje. Renginyje turėtų kiekvienas atpažinti save ir suvokti, kad dabarties pasaulis nuo 1939-ųjų nėra taip toli pažengęs, kaip norėtųsi. Gal pernelyg nusiraminome ir apsipratome su stabilumu ir įsivaizdujame, jog laisvė yra duotybė. Nieko panašaus – už ją kovoti reikia nuolat, kasdien, kas minutę... Nenuleidžiant nei skvarbaus žvilgsnio, nei budrios rankos. Jei virš galvos neskraido bombonešiai, nereiškia, kad galime sau leisti atsipalaiduoti ir sotiems prisnūsti...

– Ramybė – žmogui yra natūrali būseną, bet kodėl mes pakylam tik tuomet, kai norisi burnoti? Vis viskas mums neįtinka, vis išsirenkame pačią blogiausią pasaulyje valdžią... Vis rodos, kad kiti gyvena gerai, bet vien tik mes – blogiausiai...

Marijus Gudynas: „Čikaga – labai simboliškas miestas“

– Gal ciniškai skambės, tačiau iš kitos pusės įvykiai Ukrainoje mus vėl supurtė, priminė, kad žvėris kantriai budi, todėl negalime ir mes nuleisti akių.

Sieksime šiuo renginiu vėl priminti apie mūsų vienybę, suartinti gyvenančius Amerikoje su esančiais Lietuvoje. Manau, kad turime jausti pagarbą ir Jungtinėms Amerikos Valstijoms už nuolatinę paramą ir dešimtmečių dešimtmečius nesiliaujančią, neblėstančią pagalbą. Turime jausti dėkingumą už nepripažinimo politiką okupacijos metais.

– Baltijos kelias turi daug veidų: Vytautas Landsbergis, vadovavęs Sąjūdžiui, Jurgis Kairys, iš lėktuvo barstęs gėles ant žmonių grandinės dalyvių galvų, ar bet kuris iš Baltijos kelio organizatorių... Ką pasirinkote? Kodėl?

– Tomis dienomis Lietuvoje buvo dainuojanti revoliucija, todėl ir mes sugalvojome savo požiūrį į Baltijos kelią išreikšti per muziką – apsvarstėme daugybę kandidatūrų, daugybę galimų variantų, kas galėtų būti geriausias šio renginio muzikinis veidas? Daug ką perkratėme galvoje, kol galų gale apsisostojome prie Algirdo Kaušpėdo ir „Anties“. Nusprendėme, kad niekas negalėtų taip raiškiai simbolizuoti Baltijos kelio dienų Lietuvos, kaip jie. Juk jie buvo dainuojančios revoliucijos priešakyje. „Antis“ geriausiai parodys, kokie mes buvome anuomet ir kuo tapome dabar.

– Tai, kiek suprantu jus, renginys vyks „miestui ir pasauliui“, „urbi et orbi“? Visai margai Čikagai?

– Norėsime Čikagos visuomenei parodyti kas esame, kad, nepaisant visko, išlikome ir esame sveiki, gyvi, vieningi ir stiprūs. Juk šis miestas, Čikaga, labai svetingai priglaudė mus, maitino, globojo likusius be savo namų ir savos žemės. Čikaga – labai simboliškas miestas, kuriame mūsų diaspora išsikūrė, ir mes kartu su visais kūrėme šitą miestą. Mes čia ne tik gyvenome, bet čia ir kovojome už savo valstybės laisvę. Šis miestas visos išeivijos gyvenime suvaidino labai svarbų vaidmenį. Nežinia, kas išeivijos sostine bus ateityje, tačiau anuomet tikrai visai pelyntai taip vadino Čikagą.

Tai bus istorinės atminties renginys. Beje, dar lemtinga ir tai, kad Amerikos Senatui patvirtinus Juodojo kaspino rezoliuciją rugpjūčio 23-ioji paskelbta Juodojo kaspino diena. Ši diena šiemet kaip tik bus švenčiama pirmąsyk.

Tikimės akcijoje pamatyti senatorių John Shimkus. Taip pat yra pakviesti labai svarbūs politikai, miesto vadovai.

Dieną baigsime Baltijos kelio atkartojimu – žmonės, kurie bus tada aikštėje, susikibs rankomis, nepaisant tautybės, rasės, lyties, amžiaus, susikibs su mumis, lietuviais, latviais, estais į vieną grandinę. Kviečiame ir ukrainiečius. Bus daug vėliavų – ne vien Baltijos šalių. Žada koncertuoti latviai, estai, lietuvių ir ukrainiečių kolektyvai išeivijoje.

– Dėkui už pokalbį.

Kalbino
Vitalius Zaikauskas

Kartu su mūsų broliais – latviais, estais, amerikiečiais, ukrainiečiais bei kitų demokratiją mylinčių tautų atstovais – dalyvausime akcijoje „**Embrace Freedom the Baltic Way**“. Koncertuos dainuojančios revoliucijos simbolis, grupės „Antis“ įkūrėjas **Algirdas Kaušpėdas**, latvių muzikantas ir dainininkas **Armands Birkens**, estų dainininkė **Kristi Roosmaa**, o taip pat „**Dainava**“, „**Suktinis**“ ir kiti meniniai kolektyvai. Dalyvausime gausiai – kaip prieš ketvirtį amžiaus, parodykime visiems, kad laisvės dvasia gyva.

Renginio laikas – rugpjūčio 23 d. 3 val. p. p.

Vieta – Daley Plaza Čikagoje.

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Šiaurės Amerikos ateitininkų konferencija ne už kalnų

Skubėkime registruotis

Jau baigiama ruošti Šiaurės Amerikos ateitininkų konferencijai (ŠAAK), kuri vyks š. m. rugpjūčio 15–17 d. JAV sostinėje, Washington, DC. ŠAAK – tai ypatingas suvažiavimas, kurio metu bus siekiama supažindinti studentus bei visą Amerikos lietuvių visuomenę su lietuviais profesionalais, įgijusiais įvairios gyvenimo patirties. Tai bus reta proga susipažinti su jaunais mokslininkais, kūrėjais, veržliais ir drąsiais lietuviais, teigiamai keičiančiais mūsų visuomenės veidą.

Konferencijoje vyks trumpos pasikaitėlės – „Ted Talks“ stiliaus kalbos, kurios yra pavadintos ŠAAK kalbos. Šiame skyriuje jau aprašėme daugumą kalbėtojų, šiandieną susipažinkime su paskutiniaisiais penkiais.

Taddes Korris

Taddes Korris groja kontrabosu. Savo darbe siekia naujoviškais būdais sudominti visuomenę klasikine muzika. Taddes įsigijo magistro laipsnį Manhattan School of Music prestižinėje orkestrinio atlikimo programoje. Šiuo metu Taddes dažnai groja Edmonton simfoniniame orkestre ir yra „Metamorphosis“ ansamblio dirigektorius.

Su Edmonton, Kanados Lietuvių

Bendruomenės parama, Taddes 2007 metais surinko 66 jaunus muzikantus įrašyti retai atliekamus Mikalojaus Čiurlionio kūrinius. Už šį projektą jis buvo apdovanotas Kanados „Twenty Under Twenty“ pažymėjimu.

Taddes Korris kalbės tema – „*Music as a Way of Life: Lessons, Low Notes, and Invention*“.

Tadas Kasputis

Tadas Kasputis gimė ir užaugo Detroite, MI, ir nuo pat jaunystės dienų domėjosi mokslu, muzika ir technologija. 2014 metais Tadas apgynė doktoratą iš biomedicininės inžinerijos Nebraska universitete. Šiuo metu Tadas veda tyrimus Nebraska Center for Nanohybrid Functional Materials. Tado mokslinė grupė studijuoja nanoplasmoniką, elipsometriją, kiekybinę mikroskopiją ir nanostruktūrinius paviršius, kad galima būtų geriau apibūdinti, auginti ir nukreipti stiebų ląstelių (stem cells) diferenciaciją.

Tadas Kasputis kalbės tema – „*Nanotechnology: Moderni inovacija ir klęstinti technologinė revoliucija*“.

Prelatas Edmundas Putrimas

Prelatas Edmundas J. Putrimas gimė ir užaugo Toronte, Kanadoje. 1985

ŠAAK ruošos komitetas – Šiaurės Amerikos ateitininkų valdyba susitiko Sendraugių stovykloje, Dainavoje ir smagiai aptarė konferencijos paskutinius planus. Iš k.: pirm. Rasa Kasniūnienė, Gytis Mikulionis, Lionė Kazlauskienė, Audrius Rušėnas ir Lina Žlobienė. Ramunės Kubiliūtės nuotr.

m. Romoje popiežiaus Jono Pauliaus II išsventintas kunigu.

2003 m. Lietuvos Vyskupų Konferencija paskyrė prel. Edmundą Putrimą delegatu užsienio lietuvių katalikų sielovada. Jo darbų laukas: palaikyti glaudžius ryšius su lietuvių katalikų bendruomenėmis, stengtis įtraukti į papilpinę veiklą naujus imigrantus ir skirti ypatingą dėmesį lietuviško jaunimo dvasiniam ugdymui.

Prelatas Edmundas Putrimas kalbės tema – „*Prekyba žmonėmis – modernioji vergystė*“.

Marius Markevičius

Režisierius, prodiuseris ir scenaristas Marius Markevičius yra geriausiai žinomas kaip dokumentinio filmo „The Other Dream Team“ kūrėjas. Po premjeros, vykusios „Sundance Film Festival“ (2012 m.), šis filmas plačiai pasisklido, ne tik JAV, bet ir tarptautinėje rinkoje. 2013 metais Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė apdovanojo Marių ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi.

Tarp kitų projektų, Marius dabartiniu laiku užsiėmęs Rutos Šepetys romano „Tarp pilkų debesų“ ekranizacija. Marius bus šio vaidybinio filmo režisierius ir prodiuseris.

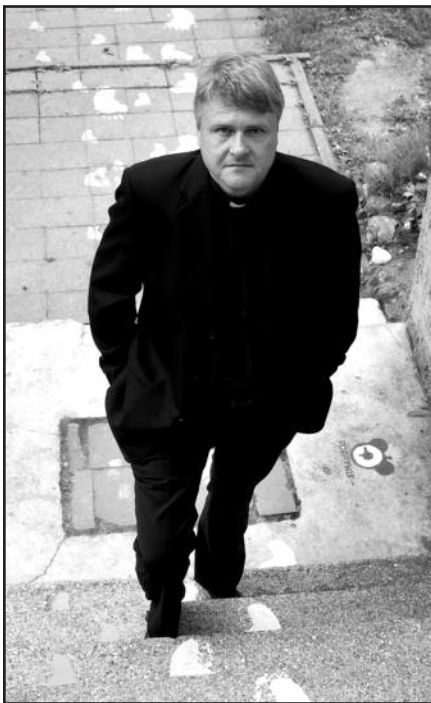
Marius Markevičius kalbės tema – „*Positive Propaganda – The film adaptation of Between Shades of Gray*“.

Marius Vismantas

Marius Vismantas yra Pasaulio Banko vyr. finansų sektoriaus specialistas. Marius vadovauja Pasaulio Banko ekspertų komandoms ir koordinuoja finansų sektoriaus vystymo programas Rytų Azijos ir Ramiojo vandenyno salų regione.

Profesinėje veikloje Marius specializuojasi bankų restruktūrizavimo, finansinių krizių sprendimo, monetarinės politikos, finansų rinkų tvatumo, stiprinimo bei holistinio vystymo strategijų srityse.

Marius Vismantas kalbės tema – „*Reikia pinigų? Pinigų yra, arba Kuo šiais laikais apsiima centriniai bankai?*“

ŠAAK kalbėtojai: (viršuje) prel. Edmundas Putrimas ir muz. Taddes Korris. Apačioje mokslininkas Tadas Kasputis, filmų kūrėjas Marius Markevičius ir finansų specialistas Marius Vismantas.

šaaak
PROFESIONALŲ KELIAS

ŠIAURĖS AMERIKOS ATEITININKŲ KONFERENCIJA

2014 RUGPJŪČIO 15–17 d.

Marriott Renaissance
Dupont Circle Hotel
WASHINGTON, DC.

Rugpjūčio 15 d. 1 val. p. p. – Prieškonferencinė sesija tobulinti vadovavimo įgūdžius. Veda Gytis Mikulionis. Kviečiami studentai, kuopų globėjai, būrelių ir stovyklų vadovai bei visi norintys dalyvauti.

Rugpjūčio 15–16 d. – Konferencija – Pradžia 4 val. p. p.

Prelegentai: Ambasadorius dr. Žygimantas Pavilionis ir Juozas Polikaitis

ŠAAK kalbos („TED Talks“ stiliaus pristatymai) Kalbėtojai: Andrius Anužis, Indrė Biskis, Rima Gungor, Tomas Jonaitis, Tadas Kasputis, Audrius Kirvelaitis, Taddes Korris, prel. Rolandas Makrickas, Marius Markevičius, dr. Edis Razma, prel. Edmundas Putrimas, Simona Minns ir Marius Vismantas. Vedėjas – Stasys Kuliavas.

Vakare: Pianisto Edvino Minkštimo koncertas Lietuvos Respublikos ambasadoje.

Rugpjūčio 17 d. 9 val. r. – Šv. Mišios viešbutyje

Registracija internete: ateitis.org. Ruošia: Š. Amerikos ateitininkai

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Paminėta Medininkų tragedija

Medininkai („Draugo“ info) – Liepos 31 d. sukako 23 metai nuo tragiškų įvykių Medininkuose, kai prie sienos su Baltarusija buvo sušaudyti septyni Lietuvos pareigūnai. Vienintelio sunaikiai sužeisto muitinės pareigūno Tomo Šerno gyvybę medikams pavyko išgelbėti.

23-įjį Medininkų tragedijos metinių minėjimo renginiuose dalyvavo žuvusiųjų giminės ir artimieji, LR Prezidentūros, Seimo, Vyriausybės, LR vidaus reikalų ministerijos, LR finansų ministerijos, Policijos departamento prie LR vidaus reikalų ministerijos ir Muitinės departamento prie LR finansų ministerijos vadovybė, pareigūnai, vienuomenės atstovai.

Prieš 23 metus įvykęs septynių pasieniečių nužudymas suteikė Lietuvai patirties, kuri šiuo metu yra itin aktuali visai Europai, sako vienintelis Medininkų žudynes 1991-aisiais išgyvenęs buvęs muitinės pareigūnas Tomas Šernas.

„Manau, kad jie jau yra nuteisti moraliskai – jie turi slapstyti, jie žino, kad jie yra žudikai. Bet tai yra pavojus mums, kai rimta valstybė slepia žudikus, mano, kad tai yra gerai (...). Tai yra pavojus visiems mums, visų mūsų ateičiai, visai Europai“, – sakė T. Šernas, paklaustas ar dar turi vilties,

jog bus nuteisti ir likę Medininkų žudynių vykdytojai.

Pasak jo, nusikaltimų neigimo scenarijus per daugiau nei dvidešimt metų Rusijoje nepasikeitė, o tai parodo ir įvykiai Ukrainoje.

Nusikaltimą prokurorai kvalifikuoja kaip nusikaltimą žmoniškumui, įtariamaisiais dėl šių nusikalstamų veikų pripažinti Rusijos piliečiai Andrejus Laktionovas, Česlavas Mlinykas bei Aleksandras Ryžkovas. Juos Rusija atsisako išduoti Lietuvai.

Dėl šio nusikaltimo kol kas nuteistas tik vienas asmuo – 2011 metų

pavasariį Vilniaus apygardos teismas Latvijos pilietį, buvusį omonininką Konstantiną Michailovą įkalino iki gyvos galvos.

Buvęs Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis sako netikintis, kad Medininkų žudynių organizatoriai ir vykdytojai bus nuteisti jiems dar gyviems esant. Dėl užtrukusio Medininkų bylos tyrimo jis ragino dalį kaltės prisiimti ir Lietuvą – esą buvo galima užtikrinti, kad dalis įrodymų nebūtų sunaikinti, liudininkai būtų tinkamai apklausti.

Minėjimas prie Medininkų memorialo. Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

Baltijos šalyse turi nuolat būti NATO kariai

Vilnius (BNS) – Britų parlamentaramai paragino Baltijos šalyse dislokuoti NATO karius ir karinę įrangą, reaguojant į Rusijos veiksmus Ukrainoje.

Parlamento žemųjų rūmų Gynbos komiteto pranešime tokius sprendimus raginama priimti NATO viršūnių susitikime, kuris rugsėjo mėnesį vyks Wales.

Komitetui liudiję ekspertai pareižė, kad „NATO silpnai pasirengusi Rusijos atakai prieš Baltijos šalis, ir to

kia menka pasirengimo būklė gali savaimė padidinti Rusijos užpuolimo tikimybę“.

Vokietija ir kai kurios kitos Europos šalys iki šiol priešinosi siūlymams Rytų Europoje įkurti nuolatinės NATO sąjungininkų bazes, argumentuodamos, kad tai pažeistų 1997 metų susitarimą tarp Rusijos ir Aljanso ir esą be reikalo provokuotų Maskvą.

Šiuo metu Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Lenkijoje yra dislokuota po vieną JAV karių kuopą.

Užsienio lietuvių švietimui – 175 tūkst. litų

Vilnius (Švietimo ir mokslo ministerija) – Švietimo ir mokslo ministerija skyrė 175 tūkst. litų užsienio lietuvių neformaliojo lituanistinio švietimo įstaigoms ir organizacijoms.

Lėšos skirtos metodinės ir mokomosios medžiagos, mokymo ir kitų priemonių kūrimui ar įsigijimui. Finansuojami bus 33 projektai dvylikoje pasaulio šalių. Daugiausiai – JAV, Airijoje, Norvegijoje ir Rusijoje (Karaliaučiaus srityje). Konkursui iš viso pateiktos 42 paraiškos.

Finansavimas skirtas projektams, orientuotiems į ilgalaikę ir tęstinę lituanistinę veiklą, į lituanistinio švietimo plėtrą, mokymo priemonių atnaujinimą, kalbos ir etnokultūros mokymą. Bus atnaujinta lietuviškos mokyklos veikla Austrijoje, plečiamas li-

tuanistinis mokymas Brazilijoje ir Australijoje, naujomis mokymo priemonėmis apsirūpins lituanistinės mokyklos Rusijoje, Airijoje, Jungtinėje Karalystėje, Norvegijoje, Danijoje, Islandijoje ir JAV.

Švietimo ir mokslo ministro Dainiaus Pavalkio teigimu, šia parama sudaromos sąlygos užsienio lietuvių jaunimui palaikyti ryšius su Lietuva – per kalbą, istoriją ir kultūrą stiprinti bei puoselėti lietuviybę, jaustis savo tėvynės dalimi.

Tai yra antrasis tokio pobūdžio konkursas užsienio lietuvių švietimui šiemet. Pirmo projekto metu užsienio lietuvių organizacijoms skirta per 413 tūkst. litų. Tokius konkursus Švietimo ir mokslo ministerija planuoja skelbti ir kitais metais.

ES oficialiai priėmė sankcijas Rusijai

Briuselis (BNS) – Europos Sąjunga (ES) ketvirtadienį, liepos 31 d. formaliai pritarė plačioms ekonominėms sankcijoms Rusijai, siekdama priversti ją brangiai sumokėti už savo vaidmenį Ukrainos krizėje, ir tikėdamasi, kad Rusija pakeis savo kursą.

ES leidinyje „Official Journal“ skelbiama, kad sankcijos įsigalioja nuo penktadienio, rugpjūčio 1 d.

Pirmiausia apribojama Rusijos valstybinių bankų prieiga prie Europos finansinių rinkų, svarbiausia kurių yra Londone, ir dėl to pabrangs verslas ir bus trukdomas jų indėlis į ekonomiką.

Sankcijos taikomos penkiems didžiausiems Rusijos bankams: „Sberbank“, VTB, „Gazprombank“, VEB ir „Rosselkhozbank“.

ES piliečiai ir bendrovės nebegalės pirkti ar parduoti naujų daugiau

kaip 90 dienų trukmės obligacijų, akcijų ar kitų skolos instrumentų, kuriuos leidžia šie bankai.

Ginklų ir dvigubos paskirties technologijas pardavinėti Rusijai draudžiama, taip pat vadinamąsias jautrias technologijas naftos sektoriuje, išskyrus dujų sektorių, kur Rusija užtikrina Europos Sąjungai trečdalį jos dujų poreikio.

Pasak analitikų, draudimas naftos sektoriuje atsilieps Rusijai per ilgesnį laiką, nes ji labai priklauso nuo modernios grežimo technologijos, kai siekiama išsivinti naujus telkinius, ypač ekstremaliomis sąlygomis Arkties regione.

Šios priemonės bus taikomos naujoms sutartims, šiuo metu galiojančioms sutartims minėti draudimai negalios.

ESBO stebėtojai pirmąkart priėjo prie lėktuvo sudužimo vietos

Kijevas (BNS) – Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO) pranešė, kad jos stebėtojai, lydimi olandų ir australų ekspertų, pasiekė numušto Malaizijos lėktuvo sudužimo vietą rytinėje Ukrainoje.

Kovos tarp Ukrainos kariuomenės ir Donecko separatistų prieigą prie orlaivio liekanų blokavo beveik savaitę. Ukrainoje esantys Rusijos aviacijos ekspertai taip pat tikisi netrukus atvykti prie nuolaužų. ESBO atstovai pranešė, jog nelaimės vietą pasiekė

nauju, iki tol dar nebandytu maršrutu.

Vietovę aplink nuolaužas vis dar kontroliuoja sukilėlių pajėgos. Australijos ir Nyderlandų teismo medicinos ekspertai ir policijos pareigūnai iš avarijos vietos tikisi surinkti likusius žuvusiųjų kūnus ir jų asmeninius daiktus.

Visgi keli sprogimai driokstelėjo vos už kelių kilometrų nuo tos didelės teritorijos, o juodi dūmai buvo matomi kylantys virš kaimo, prie kurio guli dalis lėktuvo nuolaužų.

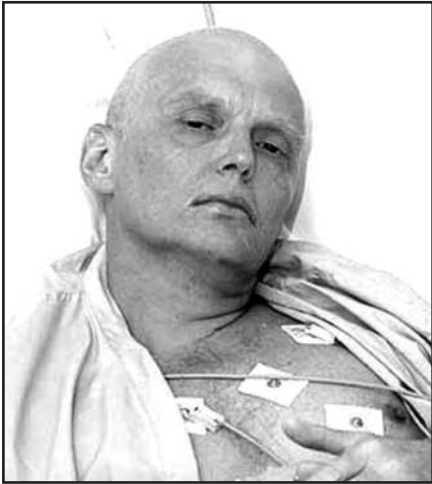
Pradedama viešą tyrimą dėl A. Litvinenkos mirties

Londonas („Draugo“ info) – Didžioji Britanija pradeda viešą tyrimą dėl prieš aštuonerius metus poloniu nunuodyto buvusio Rusijos šnipa Aleksandro Litvinenkos mirties.

Prieš aštuonerius metus priešmirtinės 43-ųjų metų Aleksandro Litvinenkos nuotraukos sukrėtė pasaulį ir net bloškė Maskvos ir Londono santykius į seniai nematytas žemumas. 43-ųjų buvęs Rusijos šnipas, pabėgęs į Didžiąją Britaniją, nunuodytas radioaktyviu poloniu, įbertu į arbatą restorane pačiame Londono centre. Kai atrodė, kad tokių nusikaltimų epocha pasibaigė kartu su Šaltuoju karu, šis nuodijimas daugeliui atvėrė akis, su koku režimu Kremliuje Europa turi reikalą.

Tyrimui vadovausiantis Robert Owen teigė, kad viešo tyrimo metu bus nagrinėjamas įtariamasis Rusijos vaidmuo paslaptinomis aplinkybėmis nuodijant A. Litvinenką.

A. Litvinenkos artimieji įtaria, kad už jo mirtį atsakingas Kremlius. Tikimasi, kad viešo tyrimo metu bus atidžiai apžiūrimi ryšiai tarp jo mirties ir Rusijos valdžios.

Aleksandras Litvinenka ligoninėje AFP nuotr.

Gazos Ruože aukų skaičius perkopė 1300

Gaza (BNS) – Izraelio smūgiai Gazos Ruože liepos 30 d. nusinešė per 100 žmonių gyvybių, tarp jų 17 – per išpuolį judriame turguje, o per jau 23 dienas vykstantį konfliktą žuvo iš viso per 1 350 žmonių.

Per vieną ankstesnį smūgį, kai artilerija apšaudė Jungtinių Tautų (JT) mokyklą, žuvo 16 žmonių.

Per 17 gyvybių pareikalavusį išpuolį turguje dar bent 200 žmonių buvo sužeisti. Šis incidentas įvyko, kai keli sviediniai smogė prekyvietei, esančiai Gazos miesto rytiniame Še-

džajos rajone.

Per visą konfliktą žuvo bent 1 359 žmonės, iš jų 108 – trečiadienį, o dar 20 lavonų buvo atkasti iš po griuvėsių. Per Izraelio puolimą, kuris prasidėjo liepos 8 d., daugiau negu 7,2 tūkst. žmonių buvo sužeisti.

Per šį konfliktą Izraelis neteko 56 karių, iš kurių visi žuvo nuo antžeminės operacijos pradžios, taip pat dviejų civilių ir žemės ūkyje dirbusio taidiečio, kurie žuvo nuo palestiniečių raketų ugnies.

Los Angeles Lietuvių Bendruomenės ansamblis „Spindulys” – Dainų šventėje Lietuvoje

Fotoreportažas

Los Angeles LB Spindulio vadovė Danguolė Varnienė – puikios nuotaikos!

Išėivijos vėliavnešiai, belaukdami šventės atidarymo iškilmių, apsupta Lietuvių liaudies kultūros centro Choreografijos skyriaus direktorę Snieguolę Einikytę ir Šokių dienos meno vadovą Vidmantą Mačiulskį.

Jau pasiruošę Šokių dienos programai – Los Angeles jaunimo ansamblis LB Spindulys.

Šiame Los Angeles Lietuvių Bendruomenės ansamblis „Spindulys” švenčia savo 65-erių metų jubiliejų. Jubiliejinių metų viršūnė, be abejo, buvo dalyvavimas Dainų šventėje Lietuvoje „Čia – mano namai”. Ansamblis buvo įkurtas 1949 metais, ir Dainų šventėje Lietuvoje dalyvavo jau šeštą kartą. „Spindulio” vadovė Danguolė Razutytė-Varnienė yra kelių premijų laureatė. Už XIII Tautinių šokių šventės rušimą 2008 m. Los Angeles jai buvo skirta JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos Metų kūrėjo premija. 2009-tais metais Lietuvos liaudies kultūros centras ją apdovanojo „Aukso paukšte” už Lietuvos nacionalinės kultūros ir dainų švenčių tradicijos puoselėjimą. Šiame „Aukso paukšte” buvo apdovanotas Čikagos lietuvių meno ansamblis „Dainava”, vadovaujamas Dariaus Polikaičio.

Liepos 7 dieną Trakuose Lietuvos Respublikos užsienio reikalų viceministras Neris Germanas įteikė „Spindulio” vadovei Danguolei Varnienei ir ansamblio atstovams užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus sveikinimą. Ministras rašė: „Puoselėdami gyvą santykį su Tėvyne, savo kasdieniais darbais, energija ir patirtimi kuriame Lietuvos ateitį, kad su pasididžiavimu galėtume tarti: ‘čia mūsų namai’”.

Dalyvavimas Lietuvos dainų šventėje paliko visiems ansamblio nariams daug išpūdžių. Šios nuotraukos ilgai primins šventės dalyviams, kokia smagi ir išpūdinga buvo šiame jų vasara Lietuvoje.

Pagal D. Varnienės pasakojimus parengė
Rimas Černius

Vidmantas Mačiulskis, Šokių dienos „Sodauto“ meno vadovas ir Snieguolė Einikytė, Lietuvių liaudies kultūros centro Choreografijos skyriaus vadovė, apdovanoti padėkos juostomis. Ačiū, kad pakvietėte išeivijos šokėjus dalyvauti Šokių dienos programoje. Juostas užrišo JAV šokių grupių vadovės V. Fabianovich (viduryje) ir D. Varnienė (dešinėje).

Prie Prezidentūros „Spindulio“ šokėjai Gytis Joga ir Andrėja Dabšytė nekantriai laukia susitikimo su Lietuvos Respublikos prezidente Dalia Grybauskaite ir Lietuvių liaudies kultūros centro direktoriumi Sauliumi Liausa.

Mus apkabino Lietuvos vaikai. Tarp šokėjų – Valdas Varnas, Andrius Polikaitis ir Giedrius Kerezis.

Kartu su išeivijos šokėjais, kurių buvo apie 600, Los Angeles LB Spindulys šoka „Lėk, gerve“.

Antrosios Šokių dienos programos pabaiga – įspūdinga.

LB Spindulys prie Trakų pilies, kur ir atšventė ansamblio 65-erių metų jubiliejų.

LB Spindulys nuotraukos

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Š. Jasikevičius tapo „Žalgirio“ treneriu

Š. Jasikevičius baigė krepšinininko karjerą ir tapo vienu iš „Žalgirio“ komandos treneriu.

Vienas geriausių visų laikų Lietuvos krepšinininkų Šarūnas Jasikevičius nusprendė kabinėti sportbačius ant vinies. 38 metų 193 cm ūgio krepšinininkas baigia karjerą. Tačiau Lietuvos krepšinio žvaigždė sporto nepalieka – „Šaras“ nuo kito sezono dirbs Kauno „Žalgiryje“ ir bus trenerio Gintaro Krapiko asistentu.

Š. Jasikevičius ir „Žalgiris“ pasiekė žodinį susitarimą. Š. Jasikevičius „Žalgirio“ krepšinininkus naujam sezonui pradės ruošti jau po dviejų savaičių. Kauno komandos treneris G. Krapikas šiuo metu dirba pasaulio čempionatui besiruošiančios Lietuvos rinktinės trenerių štabe.

Praėjęs sezonas Š. Jasikevičiui buvo vienas sunkiausių per visą jo sportinį kelią, prasidėjusį 1998 metais Vilniaus „Lietuvos ryto“ komandoje. Su Kauno „Žalgiriu“ jis laimėjo rečiau, nei norėjo, o sirgaliai iš 38 metų krepšinininko reikalavo daugiau, nei jis galėjo duoti.

Eurolygoje Š. Jasikevičius pelnė po 7,6 taško ir atliko po 3,2 rezultatyvaus perdavimo, bet ginantis vaikiotis 10 metų ar dar jaunesnius varžovus buvo sunku. Tapo aišku, kad birželio 6 dieną Kaune vykusios rungtynės, kuriose „Žalgiris“ įveikė Klaipėdos „Neptūną“, buvo paskutinės Š. Jasikevičiui kaip krepšinininkui.

Š. Jasikevičiaus karjerą puošia su rinktine iškovotos pergalės: 2000 m. Sidnėjuje jis laimėjo olimpinę bronzą, 2003 m. tapo Europos čempionu ir buvo

išrinktas naudingiausiu čempionato žaidėju, o 2007 m. iškovojo Europos čempionato bronzą.

Po studijų Marylando universitete profesionalo karjerą 1998-aisiais pradėjęs Vilniaus „Lietuvos ryto“ komandoje, su kuria tapo LKL vicečempionu, vėliau įžaidėjas keliavo per garbiausius Europos klubus. 2005–2007 m. Š. Jasikevičius bandė laimėti NBA: žaidė „Indiana Pacers“ ir „Golden State Warriors“ komandose, bet vėliau nutarė karjerą tęsti Europoje.

2000 m. su Liublianios „Olimpija“ laimėjo Slovėnijos taurę ir buvo išrinktas šios šalies lygos naudingiausiu sezono žaidėju.

2001 m. ir 2003 m. su „Barcelona“ laimėjo Ispanijos čempionatą ir taurę; 2003 m. išrinktas Ispanijos lygos finalo serijos naudingiausiu žaidėju; 2003 m. su „Barcelona“ iškovojo ir Eurolygos taurę.

2004 m. ir 2005 m. su Tel Avivo „Maccabi“ laimėjo Izraelio čempionatą ir iškovojo taurę, laimėjo Eurolygą, o 2005-aisiais dar tapo ir Eurolygos finalo ketverto naudingiausiu žaidėju.

2008 m., 2009 m. ir 2010 m. su Atėnų „Panathinaikos“ tapo Graikijos čempionu, 2008 m., 2009 m., 2012 m. su šia komanda laimėjo Graikijos taurę, o 2009 m. – Eurolygą.

2011 m. su Stambulo „Fenerbahce“ laimėjo Turkijos taurę.

2014 m. su Kauno „Žalgiriu“ tapo Lietuvos čempionu.

Trys Lietuvos klubai žais rusų krepšinio lygoje

Lietuvos klubai ir toliau dalyvaus Jungtinėje lygoje. Kai iš čempionato nutarė pasitraukti Vilniaus „Lietuvos ryto“ komanda ir tokį pat sprendimą priėmė Klaipėdos „Neptūnas“, buvo spėliojama, ar jų keliu nepaseks ir LKL lentelės pabaigoje išsirikiausiasios komandos.

Tačiau Kėdainių „Nevėžis“, Panevėžio „Lietkabelis“ ir Alytaus „Dzūkija“ nutarė laikytis išvien ir neatsisakyti vietos Jungtinėje lygoje. „Komandos jau atsiuntė laiškus, kuriuose patvirtino norą dalyvauti turnyre“, – teigė Jungtinės lygos vykdomasis direktorius Tomas Pačėsas.

Jungtinėje lygoje naujajame sezone bus didesnės piniginės premijos. Čempionate dalyvauti panoro Vroclavo „Slask“ komanda (Lenkija). T. Pačėsas teigė, kad Jungtinė lyga šiuo metu turi 20 dalyvių ir dabar mėgins nuspręsti, kokių formatu reikės žaisti.

Tuo tarpu Lietuvos krepšinio lygos (LKL) čempionatas kitą sezoną vyks keturiais ratais. Šalies čempionato organizatoriai ir dalyviai nusprendė, kad nebenori likti ne tik už Eurolygos, bet ir Jungtinės lygos nugaros, todėl išimtytys nebus taikomos nė vienam klubui. Visos komandos žais keturis ratus.

E. Valavičius turėjo pripažinti varžovo pranašumą

Čikagoje gyvenantis Lietuvos sportininkas Egidijus Valavičius nutraukė savo pergalių virtinę kovų be taisyklių (MMA) ringe. Liepos 25 d. „Pechanga Resort & Casino“ Kalifornijoje vykusiame „Bellator“ kovų turnyro pusfinalyje 35 metų sportininkas apmaudžiai turėjo pripažinti Didžiosios Britanijos kovotojo Liam McGeary pranašumą.

Iš Marijampolės kilęs lietuvis patyrė 11-ąją pralaimėjimą per 38-ias turėtas kovas. Tuo tarpu itin pajėgus jo varžovas L. McGeary po pergalės prieš E. Valavičių pratęsė savo nepralaimėtų MMA kovų ringe seriją iki 8-ių pergalių – visas jas britas iškovojo dar nepasibaigus kovoms skirtam laikui.

Prieš šią pusfinalio kovą E. Valavičius kelias savaites treniravosi Kalifornijoje ir buvo pasiekęs gerą sportinę formą. Tai atspindėjo ir pačioje kovos pradžioje: labai aktyviai dvikovą pradėjęs lietuvis atliko keletą klasingų smūgių, kurie varžovą buvo išvedę iš pusiausvyros.

Vis dėlto, atsitokėjęs po praleisto smūgio, L. McGeary susikibo su Egidijumi ir prispaudė jį prie ringo sienos. Čia, bekovoiant dėl pozicijos, Britanijos atstovas netikėtu ir skausmingu kelio smūgiu pataikė E. Valavičiui į nosį. Nosis ėmė smarkiai kraujuoti, ir sportininkas, pajutęs kvėpavimo sutrikimus, įtarė, kad nosis jam galėjo

būti lūžusi (po kovos tai patvirtino).

Po šio nemalonaus epizodo tęsti kovą pilna jėga E. Valavičiui buvo sunku. Nors ir atsistojęs ant kojų lietuvis bandė priešintis varžovui, tačiau po dar vieno L. McGeary smūgio ranka ringo teisėjas, po 2:26 min. trukusio susirėmimo, nusprendė nutraukti kovą ir nugalėtoju paskelbė britą.

Dvikovos nugalėtojas pasižymėjo išpūdingais fiziniais duomenimis: nors abu sportininkai kovojo 205 svarų (91 kg) svorio kategorijoje L. McGeary net 16 cm lenkė savo varžovą ūgiu (1.83 m prieš 1.98 m), o taip pat ir ištiestų rankų ilgiu.

Nepaisant šios nesėkmės E. Valavičiaus vadybininkas Deividas Markevičius džiaugėsi, kad sportininkui debiutiniame MMA „Bellator“ organizacijos turnyre pavyko iškovoti dvi pergalės, kas leido jam nužingsniuoti iki pusfinalio ir priartėti prie pajėgiausių šios sporto šakos atstovų.

Prieš nutraukdamas savo pergalių seriją, „Bellator“ turnyre E. Valavičius iškovojo dvi pergalės: Connecticuto valstijoje vykusioje savo debiutinėje „Bellator“ organizacijos kovoje E. Valavičius efektingu kelio smūgiu jau 50-ąją dvikovos sekundę nokautavo Bulgarijos sportininką Ataną Djambazovą, o birželio mėnesį trijų raundų kovoje taškais 10:9, 9:10, 10:9 nugalėjo Carlos Eduardo.

Po šio L. McGeary smūgio Lietuvos sportininkas nebegalėjo pasipriešinti varžovui.

E. Jankauskas susitiko su geriausiu pasaulio futbolininku

Vienas geriausių visų laikų Lietuvos futbolininkų Edgaras Jankauskas vienoje aikštėje rungtyniavo su geriausiu neseniai Brazilijoje pasibaigusio Pasaulio futbolo čempionato žaidėju Lionel Messi.

Portugalijoje vyko karjerą baigusio Deco pagerbimas. Draugiškose rungtynėse susirėmė 2004 metų sudėties „Porto“ ir 2006 metų sudėties „Barcelona“ komandos. Tais metais Deco žaisdamas tokioje sudėtyje laimėjo Čempionų lygą. 39 metų E. Jankauskas šiuo metu treniruoja „Trakų“ klubą. Jis yra vienintelis lietuvis, laimėjęs Čempionų lygą. „Porto“ klubui puolėjas atstovavo 2002–2004 metais.

Žvaigždžių rungtynėse Barselonos klubui atstovavo tokie žaidėjai, kaip Lionel Messi, Sylvinho, Juliano Belletti, Giovanni van Bronckhorst, Samuel Eto, Mark van Bommell, Ludovic Giuly, Edgar Davids, Oleguer Pres. Portugalijos rinktinėje žaidė Vitor Baia, Ricardo Carvalho, Paulo Ferreira, Nuno Valente, Jorge Costa, Benni McCarthy, Dmitrijus Aleničėvas. Pats Deco žaidė po kėlinį abiejose komandose ir įmušė po įvartį. Rungtynės baigėsi lygiosiomis 4:4, o vieną įvartį „Porto“ komandai pelnė ir E. Jankauskas.

E. Jankauskas (k.) turėjo puikią progą įvertinti geriausio pasaulio futbolininko L. Messi žaidimą.

Lietuviai 6–7 deš. vis dar gyveno savo miestelyje, prisimindami ir iš gentainių tarpo kadaise išrinktą miesto valdžią, ir kadaise viešpatavusius papročius. Tačiau gyveno seneliai ir tėvai, o vaikai ir anūkai jau buvo išėję kitur. Panašus vaizdas buvo visuose nebereikalinguose ir užsimiršančiuose kalnakasių miesteliuose. Prieš kelis metus buvo nugriauta ir Šv. Jurgio bažnyčia. Jei nemelavo spauda, vienas darbininkas ją griau-nant mirtinai susižalojo.

Kas kita, Rytų pakrantės ir Vidurio Rytų didmiesčiai, ypač Čikaga. Čia geriau buvo jaučiamas amerikietiško gyvenimo veržlumas. Antanas Kučas, remdamasis Vincento Liulevičiaus studija apie amerikiečių lietuvių ūkinį gyvenimą, labai paprastai atskleidžia materialinės gerovės lūžių momentus. Analizuojant didžiausios lietuvių finansinės bendrovės Standard Federal (taip sutrumpintai vadinosi iš Gedinio bendrovės 1934 m. atsiradusi Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago) duomenis, paaiškėjo, kad lietuvių indėlininkų santaupos staiga ėmė augti II pasauliniam karui prasidėjus. Viena vertus – tai ūgtelėjusių atlyginimų pasekmė, kita – apsunkintos sąlygos investuoti į nekilnojamąjį turtą. Jei depresijos pabaigos 1934 metais vidutinis indėlis buvo 84 doleriai, tai 1940 m. – jau 745, o karo pabaigoje – 1 033. Galima išskirti Lietuvių kolonijos pragyvenimo lygio kilimo etapus: 1945–1950 m. – tai pokario atkūtimo metai (santaupų vidurkis pasiekia 1 438 USD); 1950–1955 m. – gerovės metai (2 190 USD) ir 1955–1960 m. – tai stabilizavimosi laikotarpis, kai santaupų vidurkis *Standard Federal* pasiekė 2 663 USD.³⁹⁹

Ekonominė imigrantų padėtis gerėjo gana greitai. Karo siaubus ir DP stovyklų vargą patyrę naujieji imigrantai greitai galėjo atsistoti ant savo kojų, nors daugumai senosios inteligentijos atstovų reikėjo imtis sunkaus rankų darbo prie fabrikų konvejerių. Imigrantų tapatybės permainos ir supratimas, kad daugelio gyvenimo takai jau nebebus nei į buvusią tėvynę, nei į buvusius darbus, vertė ieškoti prasmės ir kompensacijos kultūrinėje lietuvių kolonijos veikloje. DP stovyklose prasidėjęs kūrybinis judrumas neatslūgo dar ilgus dešimtmečius.

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

134

Šv. Petro ir Povilo lituanistinės mokyklos aštuntokai, Elizabeth, NJ (XX a. 6 deš. pradžia)

Kaip organizacijų veikloje, taip ir materialinio gyvenimo kasdienybėje tarp senųjų išeivių ir naujakurių netrūko kontrastų, nesusikalbėjimo ir konfliktų. Tačiau vis vien dauguma naujų imigrantų rinkosi savo nuolatinio gyvenimo vietas tuose miestų kvartaluose, kur lietuvių kalba dar skambėjo, o parduotuvių vitrinose ir smuklių aidai priminė dar taip nesenai paliktą tėvynę. Marquette Park pietvakarinėje Čikagos dalyje tarp 55-osios ir 75-osios gatvių, kurias kerta S. California, S. Kedzie Avenue ir, žinoma, Vesteronė, arba S. Western, sėkmingai plėtojosi, sakykim, žemutinio viduriniojo amerikiečių sluoksnio gyvenvietė. Tvaringai išsiri-rikiavę nedideli namukai, parkas su Dariaus ir Girėno paminklu, kur 60-ųjų metų pabaigoje net lietuviškai kalbantys hipiai susispiessavo parūkyti. Žinoma, Šv. Kazimiero bažnyčia (turi būti – *Švč. Mergelės Marijos Gimimo* bažnyčia – **red.**), parapija, jėzuitų išlaikomas Lietuvių centras, kiek toliau nuo

Marquette parko išaugę marijonų namai ir „Draugo“ redakcija. Ir parduotuvės, barai, ar net Playhauzė – lietuviškas baleto studijos, nedidelio teatro ir smagių linksmybių centras.

Čia veikė trys lietuviški knygnai, iš *Margučio* pastato sklido lietuviškos radijo laidos, platinamas to paties pavadinimo žurnalas, prie kurio aukšto lygio ir įtaigaus jautrumo stipriai prisidėjo talentingas redaktorius Algimantas Mackus, o seserų kazimieriečių aukštesniojoje mokykloje veikė didžiausia Amerikoje lietuviškų knygų ir periodikos biblioteka. Palyginti nedeliame kvartale telkėsi klubų, draugijų ir brolių būstinės: Šv. Barboros ir Šv. Rožančiaus draugijos prie parapijos namų, Lietuvos vyčiai – *Knights of Lithuania*, Tretininkai, Maldos ir apaštalavimo draugija, Mokyklos motinų klubas, Amerikos lietuvių katalikų federacija, 2 berniukų ir 2 mergaičių skautų bendrovės, Don Varno legionierių postas, Lietuvių demokratų klubas, Lietuvos gailėstingųjų seserų draugija, Kunigaikštienės Birutės draugija, po dvi kuopas senųjų – Lietuvos Rymo katalikų ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, Lietuvos kariuomenės savanorių sąjunga, Filatelistų draugija *Lithuania*, BALF skyrius, Marquette Park namų savininkų draugija, Šv. Kazimiero seserų rėmėjų centras, Tėvų marijonų bendradarbių draugija, JAV lietuvių bendruomenės apylinkė, Amerikos lietuvių istorijos draugija.

Marquette Park atsiskleidė visos atsinaujinusio lietuvių gyvenimo grožy-

bės. It koks senbuvių ir naujakurių sutarties simbolis šalia senosios bažnyčios 1957 m. buvo pastatyta J. Muloko suprojektuota baroko ir lietuvių liaudies architektūros stiliaus bažnyčia. Ji buvo išpuošta dalininko Vytauto Kazimiero Jonyno vitražais, skulptoriaus Vytauto Kašubos darbais, dailininko Kazimiero Žoromskio ir sesers Mercedes paveikslais. Bažnyčia atšėjo 1 200 000 dolerių. Visa tai buvo sukurta jau DP bangai atstovavusių menininkų. Dar didingesni rūmai iškilo seserų kazimieriečių rūpesčio dėka: didžiulis aukštesniosios mergaičių mokyklos pastatas, kurioje suprojektuota 1 200 vietų salė. Čia vyko lietuviški vaidinimai, buvo statomi operos spektakliai, organizuojami koncertai, minėjimai. Kita vertus, lietuviška iniciatyva buvo integruota į amerikietišką gyvenimą. Aukštesniojoje Marijos mokykloje iš 1 200 mokinių tik 200 buvo lietuviškos kilmės. Ir tai nebuvo bloga žinia: mokyklos ir ligoninės, bažnyčios ir senelių namai, kadaise įsteigti lietuvių rankomis ir lietuvių pinigais, tarnavo visiems žmonėms. Laikui bėgant liko tik lietuvių prisiminimas. Labai gražaus, kilnaus, pasiaukojamo gyvenimo pėdsakas.

1957 m. lietuviško Čikagos priemiesčio centras tarp 67-osios ir 69-osios gatvių iki *California Av.* miesto Tarybos sprendimu buvo pavadintas *Plaza Lithuania* vardu ir iki šiandien atrodo didžiausia buvusi lietuvių susitelkimo vieta už tėvynės ribų. Ji ilgam įtvirtino Čikagos, kaip lietuvių pasaulio centro, simbolinę reikšmę. Tam tikra prasme tokio centro autoritetas buvo sustiprintas 1957 m., kai šiauriniame Marquette parko pakraštyje tėvai jėzuitai pastatė Jaunimo rūmus ir vienuolyną. Rūmuose buvo suprojektuota 800 vietų iškilnių salė, 15 klasių liuanistinei mokyklai. Čia buvo ir atskira erdvė, kurioje įsikūrė Čiurlionio galerija, kur menininkų klubas pradėjo rengti reguliarias parodas. Enciklopediniu faktu tapo nuo pat pradžios audringai besivysčiusi Jaunimo rūmų veikla – per pirmuosius metus *net 33 lietuvių kultūrinės organizacijos čia surengė 763 posėdžius, susirinkimus, ne-skaitant įvairių parengimų, minėjimų, koncertų, pobūvių*. Šio centro vaizduotėje brendo ir Karo muziejaus sodelio su visomis nepriklausomoje Lietuvoje praktikuotomis tautinėmis apeigomis vaizdiniai.⁴⁰⁰

Naujosios bangos imigrantų išilijimas į Amerikos lietuvių kolonijų gyvenimą buvo labai pozityvus reiškinys. Ypatingai tai matėsi visuomeninių-kultūrinių organizacijų veikloje. Nors ir buvo apsilpusios senųjų lietuvių išeivių organizacijos bei spauda dar laikėsi, dažniausia jos ir toliau gyvavo atskirai. Tačiau prie jų DP kartos lietuviai prisidėjo labai dideliu skaičiumi savų draugijų ir klubų, kurie formavo kolonijų kultūrinį vaizdą. Čikaga yra ryškiausias pavyzdys, didžiausias centras. Tačiau Niujorke, Bostone, Klivlande, Filadelfijoje ir kituose didmiesčiuose kartojosi panašios istorijos, tik jų mastelis tolydžio mažėjo. Kai kurios lietuvių kolonijos iš esmės atsirado dėka pokarinių emigrantų ir jų vaikų kraustymosi. Sėkmingiausias tokios istorijos pavyzdys yra Los Andželo lietuvių bendruomenės veikimas.

399. Kučas, Antanas. *Amerikos lietuvių istorija*, p. 517

400. Marquette Park, *Lietuvių enciklopedija*, t. 17, Bostonas, 1959, p. 394.

12-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika Teisininkas (312) 938-4909 asiudika@boodlaw.com	Audra P. Karalius Advokate (312) 219-8540 akaralius@boodlaw.com	A. Rimas Domanskis Advokatas (312) 540-1075 domanskis@boodlaw.com	Dainius R. Dumbrys Advokatas (312) 938-4905 ddumbrys@boodlaw.com
--	---	---	--

Nekilnojamas turtas
—
Įmonių ir komercinė teisė
—
Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje
—
Atstovavimas teismuose
—

353 N. Clark Street
Suite 1800
Chicago, IL 60654
Fax: (312) 540-1162
www.boodlaw.com

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Apsilankykite**„DRAUGO“**

internetinėje svetainėje
www.draugas.org

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 - 6 6 3 - 4 3 6 3**SIŪLOME:**

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

tickets@doleris.com

1-800-514-9989**PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA**

Siūlome pigiausius skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ**VYTIS TOURS****www.vytistours.com**

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2014 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Speciali kelionė į Dainų ir Šokių šventę Lietuvoje 2014 m. 6/27 – 7/7

Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

Apsilankykite „Draugo“ tinklalapyje**www.draugas.org****IEŠKO**

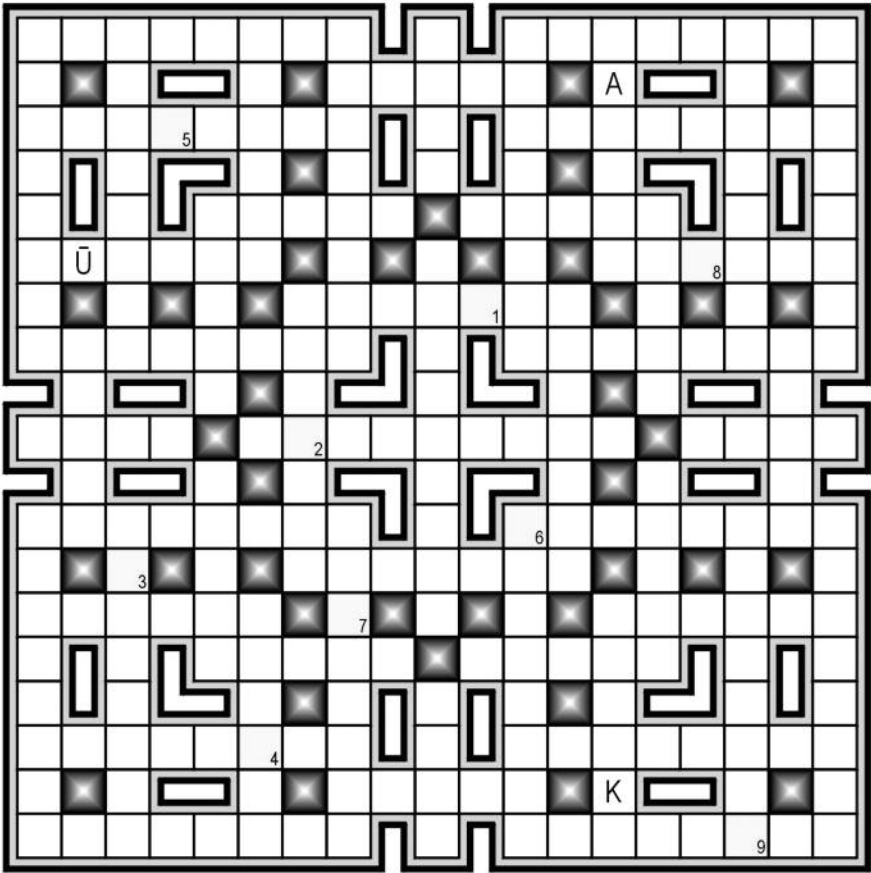
**Kolekcijai papildyti ieškau
lietuviškų prieškariinių medalių**
– P. Rimšos, A. Galdiko, Tautinės Olimpia-
dos medalių, plakečių, bareljefų, V. Kašu-
bos skulptūrų ir kitų lietuvių autorių dar-
bų. Taip pat domina lietuviški tarpukario
apdovanojimai, ženklai, medalių doku-
mentai. Iš anksto būsiu Jums dėkingas su-
laukęs laiškų į **el. paštą**
lietuvosmedaliai@gmail.com
www.lietuvosmedaliai.com

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruo-
šos darbininkėms.
Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

„Surašymas“ Nr. 34

Surašykite į brėžinį duotus žodžius.
Pažymėtuose langeliuose perskaitysite užduoties atsakymą.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Sitūlime automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis,
automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų,
asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC ExpressCorp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**
Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS
SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
KUNIGAIŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450
BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

**Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455**

IVAIRŪS

- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 773-940-5264.**
- Moteris ieško senelių priežiūros darbo dienomis arba naktimis. Didelė darbo patirtis, vairuoja. **Tel. 708-955-3690.**
- Moteris, ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių ar rusų šeimose. Geros rekomendacijos. **Tel. 630-863-1168.**
- Moteris, medikė, pasišventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, patyrusi, sąžininga ir atjaučianti, ieško darbo. Vairuoja, turi automobilį, JAV pilietė. Gali dirbti ir su gyvenimu Čikagoje ir jos priemiesčiuose. **Tel. 773-330-0092.**
- Moteris ieško vyresnių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir anglų kalba, geros rekomendacijos. **Tel. 773-329-9918**
- Moteris, turinti ilgametę žmonių priežiūros darbo patirtį, ieško darbo su grįžimu arba su gyvenimu. Kalba angliškai, turi automobilį ir labai geras rekomendacijas. **Tel. 630-664-2777.**
- Moteris ieško senelių priežiūros darbo. Vairuoja, kalba lietuviškai, angliškai, rusiškai, lenkiškai. **Tel. 773-387-7232.**

DRAUGAS • 773-585-9500

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260**

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

**DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA**
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

REAL ESTATE

Svajojate apie namo ar buto pirkimą saulėtoje Floridoje?
O galbūt planuojate parduoti? Nekilnojamo turto nuoma, pirkimas ir pardavimas St. Pete Beach, Clearwater, Sarasota, Tampa Bay ir aplink.

Raimonda Misiunas Realtor®
Keller Williams Realty
Mob. tel.: (773) 896-7370 r.misiunas@kw.com

kw | KELLER WILLIAMS REALTY

FIRST RATE REAL ESTATE

4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

FIRST REAL ESTATE Patirtis – daugiau nei 25-eri metai

Visas nekilnojamojo turto paslaugas
Rytinėje ir Vakarinėje Floridos pakrantėje jums suteiks **Juozas Stanaitis**.
Ilgametė patirtis ir patikimumas perkant/parduodant gyvenamąsias ir komercines paskirties patalpas.
jstanaitis@yahoo.com
386-428-2412

DĖMESIO!
Perku miškus, žemes Lietuvoje. Gali būti nepilnai sutvarkyta nuosavybė, o už suteiktą informaciją – atsilygin-siu. **Tel. 630-340-9604**

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

Trumpiems apsistojimams
išnuomojamas butas Vilniaus centre. Dėl informacijos skambinti Indrei, **tel.: (630) 243-6435**

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

RENGINIŲ KALENDORIUS

Rugpjūtis

Rytų pakrantė

Rugpjūčio 15–17, penktadienis – sekma- dienis: Washington, DC vyks metinis ŠAAK susirinkimas. Šių metų tema: „Profesionalų kelias“. Renginys vyks Renaissance Was- hington, DC Dupont Circle Hotel. Registra- cija: <http://ateitis.org>

Rugpjūčio 16–17 d., šeštadienį – sekma- dienį: Schuylkill Mall, Frackville, PA, bus ruo- šiamos 100-sios Lietuvių Dienos. Šių metų tema: „Gintaras: Baltijos auksas“. Daugiau info: www.kofil44.weebly.com.

Rugpjūčio 16–23 d., šeštadienį – šeštadienį: stovykla „Trečia savaitė“ angliškai kalban- čiam jaunimui (12–16 m.) Neringoje. Dau- giau informacijos: http://www.nerin- ga.org/en_camp_heritage_third.html#sthas h.g5hA4WXI.dpuf

Rugpjūčio 24 – rugsėjo 8 d., sekmdienį – pirmadienį: Meno8Dienos Neringoje. Žinio- mis pasidalins ir praktinius užsiėmimus ves profesionalai lietuviai dailininkai ir rašyto- jai. Programa vedama lietuvių kalba. Dau- giau informacijos: http://www.neringa. org/lt_camp_meno.html#sthash.mLA- XUmCN.dpuf

Čikaga (IL)

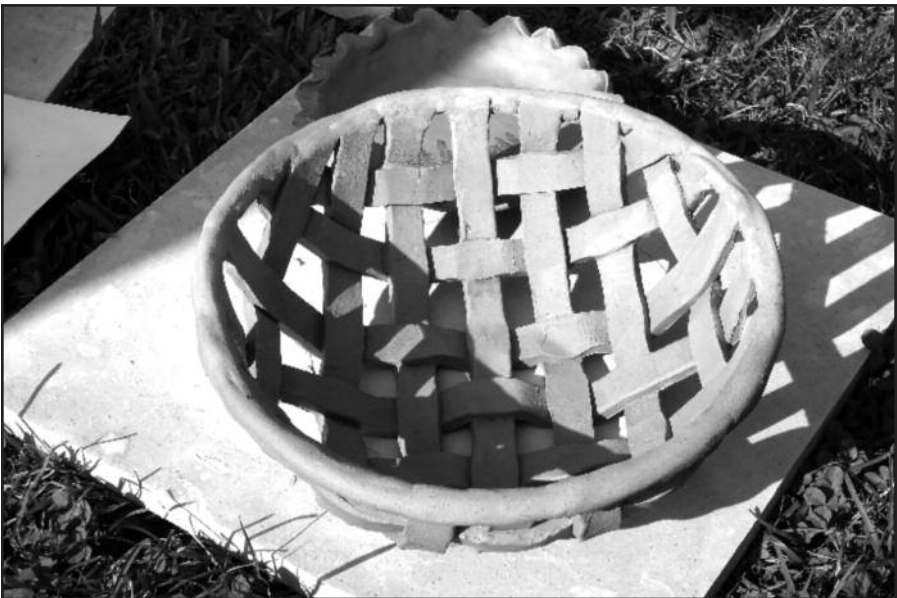
Rugpjūčio 8 d., penktadienį: 7 val. v. Bal- zeko lietuvių kultūros muziejuje istorikas Manuel Rosa pristatys savo knygą „Kolum- bas. Atskleistoji istorija“, kurią bus galima įsi- gyti renginio metu. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629.

Rugpjūčio 15 d., penktadienį: 7 val. v. Bal- zeko lietuvių kultūros muziejuje Jerry Hol- sopple pristatys fotografijų parodą, skirtą Baltijos kelio 25-mečiui „Traces of a Social Movement: The Baltic Way“. Po parodos atidarymo režisierė Giedrė Žickytė pakvies į dokumentinio filmo „Kaip mes žaidėme re- voliuciją“ peržiūrą. Režisierė atsakys į žiū- rovų klausimus.

Rugpjūčio 17 d., ketvirtadienį: 12 val. p. p. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa kviečia į ge- gužinę Ateitininkų namuose, 1380 Castle- wood Dr., Lemonte. Švęsime Žolinę, atsi- sveikinimo su želmenimis bei gėlėmis šventę. Gersime žolelių arbatą, šaltą alų. Mėgausimės gardžiu maistu. Šventės metu vyks loterija, tautodailininkų mugė. Visus linksmins Ligita ir Algimantas Barniškaiai. Pa- siteirauti tel. 773-550-4609.

Rugpjūčio 22 d., penktadienį: 6:30 val. v. Lietuvių Fondas maloniai visus kviečia į su- sitikimą su vienu Sąjūdžio iniciatorių, legen- dinės roko grupės „Antis“ įkūrėju ir daini- ninku Algirdu Kaušpėdu. Susitikimas vyks Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL 60439). Daugiau informacijos rasite Lietuvių Fondo tinklalapyje: www.lietuviufondas.org.

Rugpjūčio 23 d., šeštadienį: 3 val. p. p. Či- kagos Daley Plaza (50 W. Washington St., Chicago, IL 60602) kartu su mūsų broliais latviais, estais, amerikiečiais, ukrainiečiais bei kitų demokratiją mylinčių tautų atstovais dalyvausime akcijoje „Embrace Freedom the Baltic Way“. Koncertuos dainuojančios re- voliucijos simbolis, grupės „Antis“ įkūrėjas Algirdas Kaušpėdas, latvių muzikantas ir dai- nininkas Armands Birkenis, estų dainininkė Kristi Roosmaa, o taip pat „Dainava“, „Suk- tinis“ ir kiti meniniai kolektyvai. Dalyvau- kime gausiai – kaip prieš ketvirtį amžiaus, pa- rodykime visiems, kad laisvės dvasia gyva. Čia taip pat vyks parodos „No Home To Go

Meno8Dienos Neringoje

<http://draugokalendorius.org>

To: The Story of Baltic Displaced Persons, 1944-1952” pristatymas.

Rugpjūčio 24 d., sekmdienį: 2 val. p. p. parodos „No Home To Go To: The Story of Baltic Displaced Persons, 1944-1952” atida- rymas Balzeko lietuvių kultūros muziejuje.

Rugpjūčio 24 d., sekmdienį: 12 val. p. p. Pasaulio lietuvių centras kviečia jus į šių metų PLC gegužinę, kuri vyks PLC kiemelyje. Pietūs, draugai ir šokiai. Jus linksmins muzi- kantai Rasa Zubreckaitė su Jeronimu Vitavi- čiumi. Renginys prasidės 12 val. p. p. Dau- giau informacijos tel. 630-257-8787.

Didieji ežerai (OH, MI, WI, IN)

Rugpjūčio 9 d., šeštadienį: 2 val. p. p. Be- verly Shores Lietuvių klubas rengia tradicinę Vasaros gegužinę „Lituania“ parke prie S. Dariaus ir S. Girėno paminklų. Kviečiame vi- sus vasarai besibaigiant susiburti, pabend- rauti, skaniai pavalgyti, išbandyti laimę lote- rijoje. Atvykę iki Beverly Shores traukinių stoties, pasukite link ežero Broadway gatve iki East Ripplewater Ave. Ši gatvė jus atves į „Lituania“ parką.

Rugpjūčio 14–17 d., ketvirtadienį – sekma- dienį: Dainavos stovykloje vyks Dainų šven- tės mokytojų seminaras. Adresas: 15100 Austin Rd, Manchester, MI.

Vakarai

Rugpjūčio 3–10 d., sekmdienį – sekma- dienį: LA Ateitis stovykla. Stovykla skirta lie- tuviškai kalbantiems pradžios mokyklos mo- kiniams (nuo pirmos klasės iki 13 metų am- žiaus). Daugiau informacijos suteiks Žydra van der Sluys el. paštu: vandersluys@gmail.com arba tel. 310-874-2575.

Rugpjūčio 15–17 d., penktadienį – sekma- dienį: Kansas City miestas ruošia „Ethnic En- richment Festival“, kuriame dalyvaus ir lie- tuviai. Vieta – Swope Park, 4701 E Gregory Blvd., Kansas City, 64132, MO. Pradžia – penktadienį, 6 val. v.

Rugsėjis

Rytų pakrantė

Rugpjūčio 15–17 d., 2014 Marriott Renais- sance Washington, DC Dupont Circle vieš- butyje vyks konferencija „Profesionalų ke- lias“. Ruošia Šiaurės Amerikos ateitininkai. Daugiau informacijos: www.ateitis.org

Rugsėjo 18 d., ketvirtadienį: 7 val. v. Šv.

Petro bažnyčioje, 619 Lexington Ave., New York, NY – solistės Juditos Leitaitytės ir pianis- tės Rūtos Mikelaitytės-Kašubienės koncer- tas. Concerto programoje – Edvard Grieg, Maurice Ravel, Gabriel Faure, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, Anatolijaus Šende- rovo, John Williams bei kitų autorių kūriniai.

Čikaga (IL)

Rugsėjo 5 d., penktadienį: 7 val. v. Čiurlio- nio galerija Jaunimo centre (5620 S. Clare- mont Ave., Chicago, IL 60636) maloniai kvie- čia į 2014–2015 metų sezono atidarymą. Se- zoną atidarysime Daivos Karužaitės, Virgini- jos Norbuta, Leonos Petreikytės-Siliūnienės ir Magdalenos Stankūnės paroda „Sudie, brangioji vasara“.

Rugsėjo 6 d., šeštadienį: 6 val. v. Lietuvių Fondo salėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte vyks Audrės Budrytės monospek- taklis „Une Baye“ (anglų k.). Visus maloniai kviečia Giedros korporacija.

Rugsėjo 7 d., sekmdienį: 11 val. r. šv. Mi- šiomis Švč. Mergelės Marijos Gimimo baž- nyčioje Marquette Parke (6812 S. Washte- naw Ave., Chicago IL, 60629) prasidės Šiluvos atšaidai. Savaitės dienomis šv. Mišios bus aukojamos 10 val. r. Atlaidus užbaigsime rugsėjo 14 d., sekmdienį, su iškilminga pro- cesija ir Mišiomis. Po to parapijos salėje vyks metinis pokylis.

Rugsėjo 7 d., sekmdienį: JAV LB Lemonto apylinkės valdyba maloniai Jus kviečia daly- vauti tradicinėje gegužinėje, kuri įvyks po 11 val. r. šv. Mišių, PLC, Lemont, IL. Jūsų lau- kia skanus maistas, gaivūs gėrimai, muzika, loterija ir smagus pabendravimas.

Rugsėjo 13 d., šeštadienį: 6 val. v. Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL) vyks grupės „Tolimi aidai“ koncertas. Okte- tas dainuoja *a cappella* – ne tik lietuviškas liaudies dainas, bet taip pat ir „Doo-Wop“ bei „pop“ melodijas.

Rugsėjo 21 d., sekmdienį: 2 val. p. p. šven- čiant Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasi- dėjimo bažnyčios 100-mečio jubiliejų iškil- mingas šv. Mišias celebruos Francis Cardinal George, O.M.I. Rugsėjo 28 d. 1 val. p. p. Mayfield Banquet Hall (6072 S. Archer Ave., Chicago, IL) vyks pokylis. Bilietus galite įsigyti pas Viktorą Kelmelį (tel. 773- 376-3928) arba klebonijoje (tel. 773-523-1402).

Rugsėjo 28 d., sekmdienį: 12 val. p. p. PLC didžiojoje salėje Lietuvos Dukterys ruošia pietus.

Spalis

Rytų pakrantė

Spalio 17–19 d., penktadienį – sekmdienį: Wyndham Lake Buena Vista Resort (1850 Hotel Plaza Blvd, Lake Buena Vista, FL) vyks 90 m. Akademinio Skautų Sąjūdžio suvažia- vimas. Penktadienį – atidarymas/susipaži- nimo vakaras, šeštadienį – programa/iškil- mingas pokylis, sekmdienį – Mišios, prog- rama, suvažiavimo uždarymas. Daugiau in- formacijos bus paskelbta vėliau.

Čikaga (IL)

Spalio 5 d. sekmdienį: 12:30 val. p. p. Pa- saulio lietuvių centre (14911 127th St., Le- mont, IL) labdaros organizacija „Vaiko vartai į mokslą“ rengia lėšų telkimo „Derliaus pie- tus“. Muzikinė programa.

Spalio 10–12 d., penktadienį – sekmdienį: Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL, vyks tryliktasis lietuvių teatro festivalis. Daugiau informacijos: lb.kul- tura@gmail.com.

Spalio 12 d., sekmdienį: 12:30 val. p. p. PLC Padėkos pietūs.

Spalio 26 d., sekmdienį: 1 val. p. p. Willow Brook pokylių salėje vyks kasmetiniai laik- raščio „Draugas“ – pietūs ir koncertas. Pasi- žymėkite šią datą savo kalendoriuose ir gau- siai dalyvaukite.

Spalio 26 d., sekmdienį: 12:30 val. p. p. Lie- tuvių Dailės muziejuje Lemonte – pianisto Edvino Minkštimo koncertas. Kviečia Lietu- vos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

Lapkritis

Čikaga (IL)

Lapkričio 8 d., šeštadienį: 6 val. v. tradicinis Lietuvių Fondo rudens pokylis Pasaulio lie- tuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL. Teirautis: admin@lithfund.org arba tel. 630- 257-1616.

Lapkričio 9 d., sekmdienį: 1 val. p. p. Palos Country Club, 13100 Southwest Hwy., Or- land Park, IL įvyks Čikagos Lietuvių moterų klubo rengiama madų paroda.

Gruodis

Čikaga (IL)

Gruodžio 6 – 7 d., šeštadienį – sekmdienį: tradicinė kalėdinė mugė Pasaulio lietuvių centre. Daugiau info: Elyte Reklaitis, reklai- tis@lcenter.org. Adresas: 14911 127th St., Lemont, IL.

2015 metai

Kovas

Vakarai

Kovo 29 – Balandžio 5: ŠALFASS – ALGS sli- dinėjimo išvyka Snowbird/Alta, Utah.

...

Sekmdieniais: PLC, Lemont, IL, 101-ame kambaryje vyksta Al-Anon šeimos grupės „Šviesa“ susirinkimai. Pradžia 7:15 val. v. Dau- giau informacijos tel. 630-267-7065.

Jeigu norite, kad Jūsų žinutė patektų į „Renginių kalendorių“, informaciją siųskite re- dakcijai adresu 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba el. paštu: [redakcija@ drau- gas.org](mailto:redakcija@drau- gas.org).

Pirmojo karo pradžia Vokietijoje
žymėjo tostai ir džiaugsmo ašaros

Vokietijos kaizeris Vilhelmas II

Rusijos Caras Nikolajus II

1914 metų rugpjūčio 1 dieną, jau su-temus, Vokietijos kaizeris Vilhelmas II atkimšo putojančio vyno butelį savo ka-riuomenės vadams. Jis ką tik paskelbė karą Rusijai, ruošėsi pulti Prancūziją ir gavo pranešimą iš savo ambasado-rius Londone, kad Britanija šiame konflikte liks neutrali. Vokietija pra-dėjo Pirmąjį pasaulinį karą.

Vilhelmas buvo įsitikinęs, kad viskas išsispres per kelių savai-čių šlovingą kampaniją, jo ka-riams žygiuojant per nugalėtas šalis. Ketveriais metais vėliau Vokietija pra-laimės karą, pareikalavusį apie 2 mln. jos karių gyvybių ir nulėmusį imperijos žlugimą.

Prieš pakeliant vyno taures, tos dienos popietę, kaizeris įsakė savo ka-riams imtis ginklų, atsakydamas į liepos 30-ąją paskelbtą visuotinę mobilizaciją Rusijoje. Caras Nikolajus II tuo žings-niu norėjo įbauginti Austrijos-Vengrijos imperiją, ką tik pradėjusią puolimą prieš Rusijos sąjungininkę Serbiją. Ka-ras atrodė neišvengiamas Vokietijai, jautusiai grėsmę, keliamą ją supančios Rusijos, Prancūzijos ir Didžiosios Bri-tanijos, kurios tarpusavyje buvo suda-riusios sąjungą. Bijodami galimo ne-priteklaus, žmonės skubėjo apsirūpinti maisto produktais ir kitokiomis atsar-gomis, todėl smarkiai išaugo kainos.

Su pasitenkinimu žvelgdamas į savo strategus – kai kurie iš jų verkė iš džiaugsmo, sulaukę seniai laukto konf-likto, kuriam ruošiasi dešimtmečius, – kaizeris suraitė savo elegantišką para-šą ant karo paskelbimo deklaracijos Prūsijos karališkuosiuose rūmuose Ber-lyne. Vėliau Vilhelmas iš pagrindinio rūmų balkono kreipėsi į aikštėje susi-rinkusią džiūgaujančią minią. „Jeigu mūsų kaimynė nesuteiks mums taikos, tikiuosi, kad Vokietijos žmonės ir su-vienyta imperija nugalės su Dievo pa-galba“, – pareiškė kaizeris. „Nuo šiol ne-bežinau jokių partijų, tik vokiečius“, – pridūrė monarchas, Prūsijos protes-tantas, kviesdamas užtikrinti naciona-linę vienybę ir savo žodžius taikydamas socialdemokratams bei nepriklauso-mos pozicijos katalikams. „Valio!“ – šaukė minia, džiaugsmingai mėtydama į orą skrybėles.

Įsakymas pradėti mobilizaciją įjungė Vokietijos karo mašiną, pasi-ruošusią pirmiausiai siųsti karius į Vakarus. Keleriais metais anksčiau pa-rengti įsakymai skelbė, kad karo su Rusija atveju pirmiausiai turi būti pra-dėta invazija į caro sąjungininkę Pran-cūziją, prieš Vokietijos karius pasiun-

čiant į rytus. Berlyno strategija, žinoma kaip Schlieffeno planas, argumentavo, kad reikia išvengti karo dviem frontais. Manyta, kad Vokietijos didžioji varžovė Britanija bent jau kurį laiką nesikiš į konfliktą žemyne.

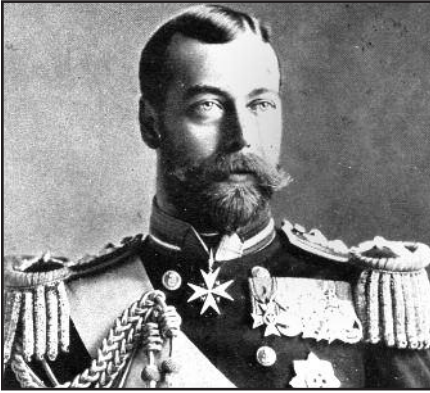
Tačiau Vokietijos ambasadoriaus Londone kunigaikščio Karl Max von Lichnowsky telegrama, gauta Berlyne apie 17 val., sutrikdė tuos pasiruošimus. Telegramoje buvo sakoma, kad Britanija išliks neutrali, jeigu Vokietija puls tik Rusiją, bet ne Prancūziją. Tuomet Vil-helmas įsakė savo armijos vadui Hel-muth von Moltke nukreipti visus savo karius Rusijos link, išprovokuodamas retą šio karininko aristokrato protestą. Pasak įvykio liudininkų, išraudęs H. von Moltke argumentavo, kad strategi-jos pakeitimas ir mėginimas paskutinę minutę suplanuoti puolimą rytų kryp-timi gali sukelti sumaištį Vokietijos kariuomenėje, pridūręs, kad Prancūzi-ja artimiausiu metu kels didesnę grės-mę negu Rusija.

Apie 20 val. 30 min. buvo gauta antroji K. M. von Lichnowsky telegra-ma: Londonas tikriausiai liks neutralus netgi tuomet, jeigu Vokietija įsiverš į Prancūziją. Taigi Berlynas gali laikytis ankstesnio plano. Vilhelmas įsakė at-nešti vyno.

Vėliau tą patį vakarą įvyko dar vienas posūkis. Britanijos karalius George V pasiuntė Vilhelmui, savo pus-broliai, žinią, kad ambasadorius tik-riausiai klaidingai suprato: Britanija ne-galės likti nuošalyje ir stebėti, kaip nai-kinama Prancūzija. Tačiau kauliukai jau buvo mesti.

Nors daugelis miestiečių tikėjosi greito Prancūzijos sutriuškinimo, kai-mų gyventojai, besiruošiantys nuimti derlių, žinojo, kad į frontą pasiųstų vyrų labai stigs laukuose. Prasidėjęs ka-ras taip pat atneš milžiniškas kančias ci-viliams gyventojams: šalį krėtė badas, o 2 mln. vokiečių karių paguldė galvas svetimuose laukuose.

BNS

Anglijos karalius George V

A † A
JUOZUI P. KAZICKUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo dukrai JŪRA-TEI, sūnams JUOZUI, MYKOLUI ir JONUI, anūkams ir visiems artimiesiems.
Amžiną atilsį gerb. Juozui, o čia likusiems – prašo-me Dievo palaimos ir stiprybės.

Clevelando lituanistinės mokyklos:
Tėvynės žiburiai, Šv. Kazimiero ir
Aušros aukštesnioji

ALLIANCE – GAIDAS – DAIMID
FUNERAL HOME

4330 S. California Ave, Chicago, IL 60632
Priešais Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią
773-523-0440 Call us 1st

Stanislaw Krozel Licensed Funeral Director Since 1993

Atnaujintos salės. Skubiais atvejais ir dėl kitų vietovių skambinkite 24 val. per parą.
Kremavimas, pašarvojimas tą pačią dieną ir 1 nakties tradicinio šarvojimo paketas.

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

www.draugas.org/mirties.html

DRAUGAS NEWS

TIK
\$35
pirmiems metams

Prenumeruokite sau,
savo vaikams,
draugams,
vaikaičiams!

Vardas, pavardė _____
Adresas _____
Miestas, Valstija Zip _____
El. paštas _____

Čekį rašyti ir siųsti: Draugas News, 4545 W 63 St, Chicago, IL 60629
Arba prenumeruokite tinklalapyje: www.draugasnews.org

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Primename, kad rugpjūčio mėnesį šeštadieninė „Draugo“ laida** jus pasieks be priedo „Kultūra“.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius** trečiadienį, rugpjūčio 6 d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC Lemonto skaityklą, kur matysime filmą „Dailininkas Vytautas Kasiulis“.

■ **Baltijos kelio 25-erių metų sukaktis** rugpjūčio 23 d. 3 val. p. p. bus minima Daley Plaza Čikagoje. Į šį renginį JAV LB Lemonto apylinkė organizuoja autobusą ir ragina visus JAV LB narius kuo daugiau dalyvauti. Auto-

busas nuo Pasaulio lietuvių centro išvažiuos 1 val. p. p., iš miesto centro į Lemontą – 6 val. v. Kaina 10 dol. Užsiregistruokite skambindami Aleksui Kalvaičiui tel. 847-863-4991.

■ **Sekmadienį, rugsėjo 21 d., 2 val. p. p.,** švenčiant Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios 100-mečio jubiliejų, iškilmingas šv. Mišias celebruos Francis Cardinal George, OMI. Rugsėjo 28 d. 1 val. p. p. Mayfield Banquet Hall (6072 S. Archer Ave., Chicago, IL) vyks pokylis. Bilietus galite įsigyti pas Viktorą Kelmelį (tel. 773-376-3928) arba klebonijoje (tel. 773-523-1402).

PADĖKA

Lietuvių katalikų spaudos draugija sulaukė dosnios paramos iš filantropinio fondo „The Oak Tree“ – ji skiriama mėnraščio anglų kalba „Draugas News“ leidybai. Šia parama siekiama pagerbti Fondo steigėjų, gydytojų Algirdo ir Genovaitės Mačiūnų atminimą. A. a. A. ir G. Mačiūnai buvo ilgamečiai „Draugo“ ir tėvų marijonų švietėjiškų pastangų Lietuvoje rėmėjai. Leidėjų taryba nepaprastai dėkinga už pasitikėjimą ir paramą naujo projekto vystymui.

A. a. Vanda Bagdonienė rašydama palikimą prisiminė ir „Draugą“ – skyrė laikraščio leidybai savo palikimo dalį. Tai iš tiesų labai prasminga – prisimindami palikimuose įvairias organizacijas, įstaigas bei projektus, kurie buvo mums svarbūs gyvenime, užtikriname jų gyvybingumą ir tęstinumą. Graži dovana ateičiai!

Kodėl skaityti tik trečdalį „Draugo“?

Su kokiais įspūdžiais iš Vilniaus grįžo choras „Laisvė“, pirmą kartą dalyvavęs Dainų šventėje Lietuvoje... Tikėjimo pažinimo kursas šiuolaikiniams žmonėms... Lietuvos vyčių metinis suvažiavimas Los Angeles... A. Škiudaitės ir G. Visocko įžvalgūs komentarai, karštos naujienos iš sporto pasaulio ir, žinoma, didelės ir mažos naujienos JAV gyvenančiam lietuviui – visa tai mūsų antradienio ir ketvirtadienio laidose. Neapsiribokite tik šeštadienio „Draugo“ – skaitykite laikraštį visą!

Prieinamiausias ir ekonomiškiausias būdas – internetinė (PDF atsispauddinamųjų archyvų) prenumerata.

Kaina metams – **115 dol.**, 3 mėnesiams – **30 dol.**

Sumokėti galima pasinaudojus PayPal anketa, kuri spausdinama „Draugo“ internetinės svetainės pirmajame puslapyje. Toliau siųsti el. paštą administracija@draugas.org prašant slaptažodžio. Jūsų el. pašto adresas bus vartotojo vardas (username).

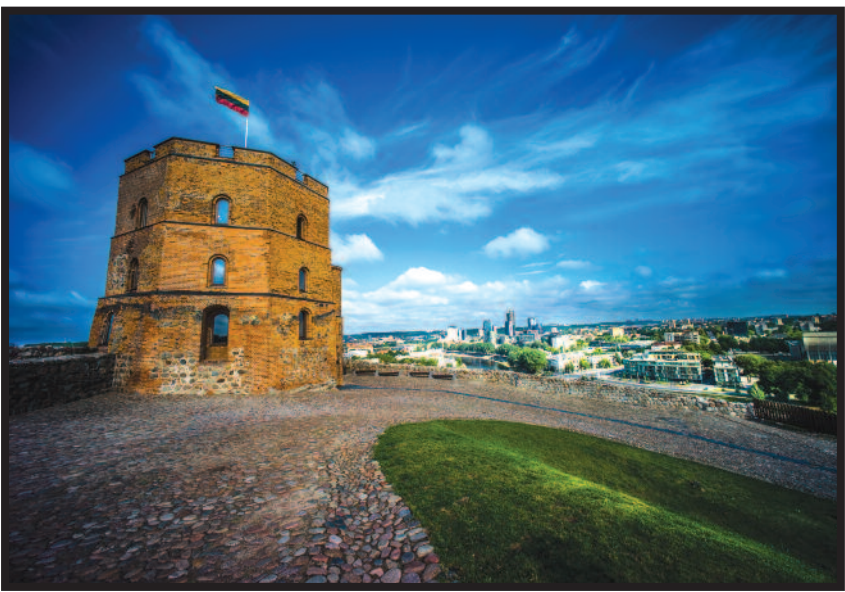
Paprasta ir patogiu!

Turite klausimų? Skambinkite tel. **773-585-9500**.

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomščiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Penktadienį, rugpjūčio 15 d., 7 val. vakaro Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago IL, 60629) Jerry Holsopple pristatys fotografijų parodą, skirtą Baltijos kelio 25-mečiui „Traces of a Social Movement: The Baltic Way“.

Fotografas Jerry Holsopple ne kartą lankėsi Baltijos šalyse. Būdamas Fulbright stipendininkas, dėstė fotografiją Lietuvoje. 2013 metų vasarą Jerry Holsopple fotografavo žmones ir vietas susijusias su Baltijos keliu. Prie kiekvienos portretinės nuotraukos yra ištraukos iš žmonių pasisakymų apie jų atsiminimus iš 1989 m., kai jie dalyvavo Baltijos kelyje ir kas nuo tada pasikeitė. Paroda buvo eksponuota Europos Sąjungos būstinėje Rygoje, Klaipėdoje, Eastern Mennonite University, Virginia.

Po parodos atidarymo režisierė Giedrė Žickytė pakvies į dokumentinio filmo „Kaip mes žaidėme revoliuciją“ peržiūrą. Filmą sukurtas 2011 m., 67 min. trukmės. Režisierė atsakys į žiūrovų klausimus.

Filmas pasakoja istoriją apie pokštą, įvykusį devintojo dešimtmečio viduryje, kai Lietuvoje dar nebuvo jokių atgimimo ženklų, o naujametinio Kauno jaunųjų architektų karnavalo metu juokais susikūrė roko grupė „Antis“. Cirką primenantis įspūdingas grimas ir rekvizitai, stilizuoti pasirodymai, kandūs ir aštrūs tekstai kūrė agresyvią sovietinio gyvenimo karikatūrą. Greitai ir net patiems grupės nariams netikėtai „Antis“ tapo ryškiausia Dainuojančios Revoliucijos vėliavneše ir masiniu reiškiniu, įtraukusiu tūkstančius pasekėjų. Tai istorija apie mažą šalį, ypatingą jos laikotarpį ir žmones, kurie, nepaisant pavojaus, iškovojo savo Nepriklausomybę su šypsena veide ir daina lūpose.

Daugiau informacijos **tel. 773-582-6500**.

Balzeko muziejaus info

100th Lithuanian Days!

Sat./Sun. August 16-17, 2014
Schuylkill Mall, Frackville, PA

www.kofl144.weebly.com

HOME MADE EUROPEAN CUISINE
Dine-In Carry-Out Banquets Catering

Monday	closed
Tue - Fri	10am - 8pm
Saturday	10am - 4pm
Sunday	11am - 5pm

6551 South Cass Ave.
Westmont, IL 60559

630 964 7882

California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, CA

(310) 828-7095
info@clcu.org

1.75% 3 Metų CD
2.00% 3 Metų IRA CD
Valdžios apdrausta iki \$250,000